БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 188 (17.470). ● 17 август 1979 йил, жума ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ҚАНДАЙ БАЖАРАЁТГАНЛИГИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пахтакор республикалар ўзаро текшириш бригадаларининг раҳбарлари: Озарбайжон ССРдан Х. Г. Керимовнинг, Тожикистон ССРдан М. З. Зоировнинг, Туркманистон ССРдан А. И. Аслоновнинг республика колхоз ва совхозлари 1979 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги ахборотларини тинглаб, шуни қайд этадики, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги меҳнаткашлари мислсиз мураккаб об-ҳаво шароитларини бартараф этиб, бу йилги ва умуман беш йиллик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун фидокорона курашмоқдалар.

Партия ва ҳукуматнинг жуда катта ёрдами дала меҳнаткашларининг, мутахассисларнинг қаҳрамонона куч-ғайратлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ишлари табиий офат оқибатларини анча енгиллаштириш, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ривожидаги қолоқликни камайтириш имконини берди.

Давлатга пилла топшириш борасидаги социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилди, бошоқли экинлар дони икки йиллик план ҳажмида тайёрланди, сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари ўтган йилги муддатлардан илдамроқ тайёрланмоқда, зарур ем-хашак запаслари вужудга келтирилмоқда.

Қардош пахтакор республикалар ўртасидаги анъанавий социалистик мусобақа бу ишда катта ёрдам бермоқда. Социалистик мусобақа хўжаликларнинг коллективларини деҳқончилик ва жамоат чорвачилиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга, ички резервларни аниқлашга ва имкониятлардан тўлиқ фойдаланишга сафарбар этади, ишдаги нуқсон ва камчиликларни ўз вақтида очишга ёрдам беради.

Мусобақадош дўстларнинг ўзаро текшириши шуни кўрсатдики, айрим районларда, бир қанча хўжаликларда далалардаги иш мароми сусайтирилган, баъзи жойларда ғўзаларни бегона ўт босишига йўл қўйилган. Суғориш ишлари ўз вақтида ўтказилмаяпти, ғўзаларни чанқатиб қўйиш ва қўллатиб суғориш фактлари, қатор ораларига ишлов беришнинг сифати пастлиги аниқланди, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш сусткашлик билан олиб борилмоқда, ўсимликларни чеканка қилиш ҳамма жойда ҳам ўз вақтида ўтказилган деб бўлмайди. Қораўзак, Кегайли, Избоскан, Навоий, Мирзачўл, Чироқчи, Наманган, Чуст, Тўрақўрғон, Нарпай, Комсомол, Боёвут, Ховос, Янгийўл, Гурлан районлари ва бошқа районларнинг хўжаликларида пахта териш машиналари ва бошқа йиғим-терим техникаси ремонти чўзиб юборилмоқда.

Бир қанча районларда, колхоз ва совхозларда дефолиацияни ўтказишга суст тайёргарлик кўрилмоқда. Дефолиантларни хўжаликларга ташиб олиш ҳали ниҳоясига етказилмаган, ерда ишлатиладиган аппаратларни ремонт қилишда қолоқликка йўл қўйилмоқда, бир қанча жойларда учиш-қўниш майдончалари, кўрак билан кўсак тозаланадиган пунктлар тайёрланмаган. Йўллар, кўприклар ремонт қилинмаган. Кўпгина тайёрлов пунктлари, пахта заводлари ва айниқса қуритиш-тозалаш цехларини янги ҳосилни қабул қилиб олишга тайёрлаш кечиктирилмоқда.

Етарли ем-хашак запаслари ҳамма жойда ҳам вужудга келтирилган, деб бўлмайди, тирик вазни кам бўлган молларнинг топширилишига йўл қўйилмоқда.

Ўзаро текширишлар вақтида аниқланган камчиликлар, деб таъкидлайди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, айрим область, район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органлари социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини ташкил этиш соҳасида етарлича иш қилмаганликларининг оқибатидир, хўжаликлар, бригадалар ва чорвачилик фермалари коллективларининг фаолиятига ҳамиша ҳам танқидий ва принципиал баҳо берилаяпти деб бўлмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги, Пахта тозалаш саноати, Тайёрлаш министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси ва уларнинг жойлардаги органлари, бошланғич партия ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари зиммасига ўзаро текшириш бригадалари қайд этган камчиликларни тезроқ бартараф этиш юзасидан ҳар бир район, хўжалик, бригадада конкрет тадбирларни амалга ошириш вазифасини юклади.

Ғўзани ҳосил йиғим-терими бошлангунга қадар парвариш қилишни кучайтириш зарурлигига эътибор жалб қилинди. Бунда тўла-тўкис пахта ҳосили олиш учун кеч экилган ғўзаларга алоҳида эътибор берилиши керак.

Пахта териш техникаси ремонтини тугаллаш, бу техниканинг ҳар бир агрегатнинг икки сменада ишлашини эътиборга олиб, тажрибали механизаторлар билан таъминлаб, тахт қилиб қўйиш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилаш тавсия этилди. Ғўзалар бегона ўтлардан тозаланиши, пахтаси машинада териладиган далалар белгиланиши ва бу далалар машина теримига тайёрлаб борилиши, экишга ва резервга етарли миқдорда юқори сифатли чигит тайёрламоқ учун уруғлик пахта экилган участкаларга ғоят жиддий эътибор берилиши зарур. Аэродромларни, транспорт воситаларини, тош-торози хўжалигини тезроқ тахт қилиб қўйиб, йўллар, кўприклар, майдончалар, пахта сақланадиган ва қуритиладиган бостирмалар ремонтини, шунингдек пахта тайёрлаш пунктлари ва пахта заводлари ремонтини ниҳоясига етказиш лозим.

Пахта ҳосили йиғим-теримига тайёргарлик кўриш билан бирга дон учун маккажўхори ўрим-йиғимини пахта йиғим-терими мавсуми бошлангунга қадар тугаллаш мақсадида маккажўхорини йиғиштириб олишда юксак суръатларни таъминлаш, шоли ўрим-йиғимига пухта ҳозирлик кўриш, мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлашни кучайтириш, уни узлуксиз қабул қилиб олиб, қайта ишлашни ташкил этиш, аҳоли таъминотини яхшилаш зарур.

Ҳар бир колхоз ва давлат хўжалиги чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш топшириқларини сўзсиз бажариши чораларини кўриш лозим.

Дала ва фермаларда ишловчи барча меҳнаткашларнинг юқори унумли меҳнат қилиши ва нормал дам олиши учун яхши шароитлар вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, дала шийпонларидаги ишларни яхшилаш, оммавий-сиёсий ишларни, медицина, савдо-сотиқ ва маиший хизматни дала шийпонларида ташкил этиш зарур.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили мажбуриятларини бажариш юзасидан социалистик мусобақанинг боришини ёритишни кучайтириш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республиканинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари социалистик мусобақани тобора кенг авж олдирадилар, 5 миллион 700 минг тонна пахта тайёрлаш, ҳосилнинг 70—75 процентини машиналарда териб олиш учун курашда коммунистлар билан комсомолларнинг авангардлик ролини янада юқори кўтарадилар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари барча турларини етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб қатъий ишонч билдирди.

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

Задарё районидаги «Гигант» колхози пахтакорлари юксак маррани кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. «2300 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 43 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз». — Гигантликларнинг ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилидаги шиорлари ана шундай. Давлат қабул пунктларига етказиб бериладиган жами пахта 10 минг тоннадан кам бўлмайди.

Шу кеча-кундузда дала ишлари айни қизиган пайт. Юздан ортиқ механизатор, 450 сувчи икки сменада меҳнат қилмоқда. Баҳордаги табиат инжиқликлари туфайли ғўзанинг ривожланишида рўй берган қолоқлик деярли барҳам топди. Ҳар туп ғўза ардоқда, пахтакорлар назоратида. Ҳозир ниҳолларда 8-10 тадан бўлиқ кўсак бор.

Юқори ҳосил учун курашда колхознинг Абдуваҳоб Турғунов бошлиқ бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Ленин ордени кавалери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили ҳар гектар ердан 41 центнердан ҳосил кўтариб, юксак кўрсаткичга эришган эдилар. Улар бу йил ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш ҳақида ваъда бердилар. Шу кунларда бригада даласини айланган, ғўза тупларининг гул ва кўсагини чамалаган киши ваъдага яраша ҳосил тўпланаётганлигига ишонч ҳосил қилади. Парвариш эса, бўшаштирмай давом эттирилмоқда.

Суратда: Абдуваҳоб Турғунов мусобақадош бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зуфар Имомбердиев билан ғўзаларни кўздан кечирмоқда.

Ш. Алимов фотоси.
(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ «ҒАЛЛАОРОЛ» ЭКСПЕРИМЕНТАЛ УРУҒЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги, қишлоқ хўжалиги учун ўрта бўғиндаги малакали кадрлар тайёрлаб чиқараётганлиги ва ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Жиззах область «Ғаллаорол» экспериментал уруғчилик совхоз—техникуми Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.
1979 йил, 15 август. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Кўп йил самарали ишлаганлиги, механизацияни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, чорвачиликни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун ва Жиззах область «Ғаллаорол» экспериментал уруғчилик совхоз — техникумининг ташкил этилганига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан шу хўжалик ходимларидан қуйидаги ўртоқларга Фахрий унвонлар берилди:

Механик — Григорий Михайлович **Шчербаковга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик механизатори»** унвони, чорвачилик фермасининг бригадири Ўтган **Бобоёровга** ва чўпон Бурхон **Мелибоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвачилик ходими»** унвони берилди.

«Ғаллаорол» экспериментал уруғчилик совхоз—техникумининг илғор ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ОЧИҚ КОСМОСДАГИ ИШ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

«Салют-6» — «Союз-34» илмий-тадқиқот комплексининг экипажи 171 суткадан бери орбита бўйлаб учиб юрибди. 15 август куни узоқ давом этган ҳаяжонли космик учишнинг якунловчи босқичида Владимир Афанасьевич Ляхов билан Валерий Викторович Рюмин очиқ космик фазога чиқиб, муҳим техникавий экспериментларни бажардилар.

Космосга чиқишнинг асосий вазифалари станциядаги КРТ-10 радиотелескопининг антенналарини буриб қўйиш ишларини бажаришдан, станция сиртқи тарафини кўздан кечиришдан ва унга ўрнатилган илмий аппаратларни ажратиб олишдан иборат эди.

1979 йил 9 август куни радиотелескоп билан ишлаб бўлингандан кейин унинг очилган антеннасини станциядан ажратиб олиш вақтида антенна тебраниб кетган, натижада унинг конструкцияси агрегат бўлмасининг бўртиб турган элементларига қисман илиниб қолган эди. Антенна бутунлай айрилмаганлиги сабабли космонавтларнинг очиқ космосга чиқиш вақтида антеннани буриб қўйишга қарор қилинган эди.

Москва вақти билан соат 17 дан 16 минут ўтганда космонавтлар ўтиш бўлмасининг туйнугини очдилар. Борт инженер станциянинг сиртига чиқиб, занжирни ушлаб бутун станция бўйлаб агрегат бўлмасининг ҳаракатланувчи сирти сари силжиб борди. Шу пайт Владимир Ляхов ўтиш бўлмасидан чиқиб, планлаштирилган операцияларни бажаришда Валерий Рюминга кўмаклашиб турди.

Борт инженер радиотелескоп антеннасининг ҳақиқий ҳолатини кўздан кечирди, сўнгра антеннанинг станция конструкцияси ташқи элементларига илиниб қолган жойига яқинлашди ва махсус асбоб ёрдамида антеннани бўшатиб юборди. Шундан кейин борт инженер антеннани бўш космик фазога тик йўналтириш учун унга станцияга нисбатан тезланиш бахш этди.

Очиқ космосга чиқиш жараёнида космонавтлар сиртқи томондан микрометеорларни қайд этиш системасининг приборларини ҳамда турли конструкцион, оптик, иссиқлик ўтказмайдиган ва полимер материалларнинг намуналари жойланган панелларни станциядан ажратиб олиб, станция ичига олиб кирдилар. Бу асбоб-ускуналарнинг бир қисми станция 1977 йил 29 сентябрда Ер атрофи орбитасига чиқариб қўйилган пайтдан бери очиқ космосда бўлган, бошқа бир қисми эса космонавтлар Коваленок билан Иванченков 1978 йил июлида станциядан ташқарига чиққан вақтда ўрнатиб қўйган эдилар.

Планлаштирилган ишлар бажариб бўлингандан сўнг Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўтиш бўлмасига қайтиб кирдилар, унга ҳаво тўлдирдилар ва скафандрларни ечиб, станция ичига ўтдилар.

Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин очиқ космик фазо шароитида жами 1 соат 23 минут бўлдилар.

Очиқ космосга чиқиш ишларини бажариш жараёнида скафандрларни ва уларнинг системаларини синаб кўриш давом эттирилди, космонавтларнинг баҳамжиҳат ҳаракат қилиши такомиллаштирилди ва станция ташқарисидаги монтаж ишларини бажаришга мўлжалланган янги асбоб ҳамда мосламалар текшириб кўрилди. Орбитал комплекс экипажи белгиланган ҳамма тадбирларни муваффақиятли бажарди ва айни вақтда мардлик, омилкорлик кўрсатди.

Очиқ космик фазо шароитидаги иш тугагандан кейин В. А. Ляхов билан В. В. Рюмин ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Экипаж космосга чиқиш вазифасини муваффақиятли бажарганлиги космонавтларнинг станция ташқарисида ишлашини таъминлайдиган скафандрлар ва системалар пухталиги юксаклигини яна бир бор тасдиқлаб, очиқ космик фазода илмий-техникавий экспериментлар ва ремонт-профилактика ишларини бажаришда янги истиқболлар очади.

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ ФРУНЗЕДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлар билан, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, область партия комитетлари биринчи секретарлари, область ижроия комитетлари раислари билан суҳбатлашди.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев КПСС XXV съезди қарорлари, ўнинчи беш йиллик топшириқларининг республикада қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, қишлоқ хўжалиги ходимлари давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планини ва мажбуриятларини бажаришга қатъий аҳд қилганликлари ҳақида гапирди. План топшириқларини бажаришда Қирғизистон ССР меҳнаткашлари муваффақиятларга эришганлиги қайд этилди. Айни вақтда, деди у, айрим корхоналар давлат планларини бажармаяптилар.

К. У. Черненко иш самарадорлиги ва сифатини оширишда конкрет натижаларга эришиш, барча план кўрсаткичларини бажариш учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш тўғрисида, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилиш зарурлигини таъкидлади.

Хўжалик механизмини янада такомиллаштириш ҳамда партия ва давлат органларининг вазифалари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қарори ва «Планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлигига ҳамда иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори асосида ишни ташкил этиш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Узоқ муддатга мўлжалланган шу программанинг амалга оширилиши катта ташкилотчилик ва тушунтириш ишларини олиб боришни, 1979 йил планини ва умуман ўнинчи беш йилликни ҳеч сўзсиз бажаришга кун сайин эътибор бериб туришни талаб қилиши таъкидлаб ўтилди.

Идеология ишларига доир масалаларга катта эътибор берилди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори меҳнаткашларни ғоявий тарбиялаш форма ва методларини янада такомиллаштиришга сафарбар этаётганлиги уқтириб ўтилди.

К. У. Черненко республика коммунистлари, меҳнаткашлари КПСС XXV съезди белгилаб берган катта ва мураккаб вазифаларни бажаришнинг уддасидан чиқадилар, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Авлодлар учрашуви

Бугун Москвада пионерлар биринчи Бутуниттифоқ слёти қатнашчилари ва ташкилотчиларининг учрашуви бошланди. Слётнинг 50 йиллигини тантанали нишонламоқ учун пионер ҳаракатининг юздан зиёд ветерани шу ерга йиғилди.

Москва 1929 йилнинг августида барча иттифоқдош республикаларнинг ёш вакилларини самимий ва шодиёна кутиб олган эди. Ўшанда қизил галстукли авлод вакиллари ўз ишлари тўғрисида Ватанга рапорт бермоқ учун биринчи марта йиғилишган эди. Болаларни Н. К. Крупская, А. М. Горький, Д. Бедний табриклашганди. В. Маяковский слёт тўғрисидаги шеърларини ўқиб берган эди.

Пионер ҳаракати ветеранлари пионер уйлари ва лагерларида бўладилар. Улар мамлакатнинг ёш авлодига слёт қатнашчиларининг 70-йиллар пионерларига мурожаати солинган капсулани топширадилар.

Москва.
(ТАСС мухбири).

ПУШТАДАГИ ҒЎЗАЛАР

ҲАР ГЕКТАР ЕРДАН МЎЛ ҲОСИЛ ОЛАЙЛИК

Бир неча ҳафта бурун район партия комитетига «Партия XXIV съезди» колхозининг бригадири Жўрабой Холматов қўнғироқ қилди ва ўзининг даласига келишимни илтимос этди. Тўғрисини айтсам, бир оз ҳаяжонландим. Баҳорда бу тажрибали деҳқон чигитни пушталаб экиш усулига шубҳа билдирган эди. Нега керак пушталаб экиш, деганди у, бусиз ёмон ҳосил оляпмизми? Биз бари-бир бригадирни ишонтирдик. Холматов 289 гектар майдоннинг ҳаммасига чигитни пушталаб экди.

Қўнғироқдан сўнг бир неча соат ўтгач Жўрабойни катта пайкалнинг четида учратдим. У ҳеч нарса демасдан мени ғўзаларнинг биринчи қаторига бошлаб келди, тупларни очди-да эндигина пайдо бўлган кўсакларни кўрсатди.

— Мана, дил таскин топди, — деди у.

Бизнинг суҳбатимиздан сўнг бир неча кун ўтгач, район пахта далаларининг аксарият қисмида ҳосил нишоналари пайдо бўла бошлади. Мен аксарият қисмида дедим, чунки айрим хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларини пушталаб экиш усулининг афзалликларига ишонтиролмаган эдик. Райком буйруқлар чиқармайди, ҳеч кимни агротехникани ўзгартиришга мажбур этмайди. Тажриба — энг яхши устоздир. Мана ҳозир таққослаш учун далиллар етарли. Район хўжаликларидаги 15 минг гектар майдонга чигит пушталаб экилди. Қолган 2 минг гектардан ортиқ майдонга эса одатдаги усулда чигит экилди. Ўтган уч ой мобайнида пушталардаги экинлар яхши ривожланди ва ўз вақтида ҳосил тўплаш фазасига кирди, одатдаги усулда экилган майдонларда эса об-ҳаво ноқулайликлари сабабли икки-уч марта қайта чигит экилди. Кўп марталаб қатқалоқни юмшатишга тўғри келди.

Пушталаб экиш пахтакорларга қадимдан таниш. Қадимда ўз томорқаларида пахта етиштирган деҳқонлар чигитни унчалик катта бўлмаган пушталарга экишган. Колхоз ва совхозлар ташкил топиши билан чигитни текис майдонларга экиш технологияси қарор топди. Шундай қилиб, уларнинг бари ўтиб кетди. Кейинги йилларда ҳаммага маълумки, пахтачилик тубдан қайта қуролланди. Ҳозир хўжаликлар анча қувватли тракторларга, регулировка мосламалари бўлган тиркалувчи техниканинг кўп турларига эга. Ана шулар натижасида пахта етиштиришнинг анча самарали усулларини қўллаш имкониятлари вужудга келди.

Яқинда бизнинг далаларимизда косонсойлик мусобақадошларимиз бўлишди. Қабул қилинган ўзаро мусобақа шартларини текшириб кўраркан, қўшниларимиз пушталарга экилган экинларнинг яхши ривожланаётганлигини таъкидладилар, янгилик билан қизиқдилар. Биз янгиликни жорий этишда қўшимча харажат ва янги машиналар талаб этилмаганлигини бажонидил тушунтирдик. Ҳозир колхоз ва совхозлар ўша майдонларни ва ўша техникани оз сонли ишчи кучи билан эпламоқда. Бунга қишда далачилик бригадаларининг қайта ташкил этилгани ҳам анча ёрдам берди. Хўжаликда бригадалар сони икки баробар камайди, алмашлаб экиш схемаси ва машиналар комплексига биноан ҳар бир бригаданинг ўртача ер майдони 200-250 гектарга етказилди, тажрибали механизаторлар раҳбарлигида звенолар ташкил этилди. Барча звенолар меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлашга ўтди. Натижада бошқарув соҳасидаги кўпгина ходимлар бевосита ишлаб чиқаришга юборилди. Ана шунинг ўзидан ярим миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежалди. Хўжаликлар технологик жараёнлар ва машиналарни агрегатлашни қўшиш ҳисобига кўпгина ютуқларни қўлга киритди.

Бригадалар эрта баҳорда далаларни текислаб, маркерлар бўйича пушталарни ҳозирлашди. Эгатларнинг кенглиги 35—40 сантиметрни ташкил этади. Барча далаларда биринчи марта нам тўплаш мақсадида суғориш ўтказилди. Бу суғориш тупроқни яхши намлабгина қолмай, бегона ўтларнинг эрта пайдо бўлишини ҳам бартараф этди. Далалар оби-тобига келгач, енгил бороналарни олиб чиқдик. Улар ҳали илдиз отиб улгурмаган бегона ўтларни йўқотди ва пушталарни кесаклардан тозалади. Уруғлар аниқ схема бўйича пушта устига 3—3.5 сантиметр чуқурликка қадалди. Экиш билан бир пайтда минерал ўғитлар солинди.

Пушталаб экиш эндиликда кўп маротаба текширишларга бардош берди. Кучли ёмғир оқими пушта қияларидан чуқур эгатларга оқиб кетади. Натижада пушталарда қатқалоқ пайдо бўлмайди, тупроқ ҳам доимо яхши ҳолатда бўлади ва бўлаверади. Парвариш комплекс тарзда ўтказилади, культивация суғориш ва озиқлантириш билан бир-бирига боғлаб ўтказилади. Май — июнь ойларида механизаторлар қатор ораларини 40—45 сантиметр чуқурликда юмшатдилар. Яхши юмшатилган ва қуёш нурларида қизиган тупроқда бетўхтов озиқланган ўсимликларнинг илдиз системалари бақувват ривожлана борди.

Шу кунларда область партия комитети районимиздаги «Ленинград» колхозининг пахта далаларида ишни ташкил этиш бўйича ишлаб чиққан тадбирларини маъқуллади. Бу хўжалик районидаги бошқа колхоз, совхозлар сингари ҳосил тўплашда ҳал қилувчи — август ойида далаларда яна икки марта суғориш, бир неча культивация ўтказади ҳамда ўсимликларни маҳаллий ўғит билан озиқлантиришни давом эттиради. Бизнинг мутахассисларимиз янги технологиянинг иқтисодий самарасини ҳисоблаб чиқдилар. Бу йил ғўза парвариши учун ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан меҳнат ва маблағлар сарфи 15—20 процентга қисқарди.

Келаси йил районимиз тўла пушталаб экиш системасига ўтади. У областнинг бошқа хўжаликларида ҳам кўпгина майдонларга жорий этилади. Агар янги усулни такомиллаштириш учун республика олимлари ва «Госкомсельхозтехника» ходимлари ҳам фаол иштирок этса фойдали бўлур эди. Бизнингфикримизча, ғўзани пуштада парваришлаш технологиясига зарур бўлган машиналар системасига конструктив такомиллаштиришлар киритиш мақсадга мувофиқдир.

Районимиз қишлоқ меҳнаткашлари коммунист ва комсомоллардан намуна олиб, беш йилликнинг тўртинчи йилида камида 65 минг тонна биринчи сортли пахта етиштириш учун мусобақани давом эттирмоқдалар. Гектарлар унумдорлигини 5 центнерга ошириш ва ҳосилдорликни 37 центнерга етказишни мўлжалламоқдамиз. Ривожланишдан ортда қолаётган ғўзаларнинг амал олишини тезлатиш учун барча тадбирларни кўраяпмиз. Ишонамизки, бу майдонлардан ҳам яхши ҳосил кўтарилади. Учқўрғонлик пахтакорлар Ўзбекистон меҳнаткашларининг олинган мажбуриятни бажаришларига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш ҳисси билан тўлиб-тошмоқдалар.

И. ҚУЛДОШЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Учқўрғон район комитетининг биринчи секретари.
Наманган области.
(«Сельская жизнь» газетасидан).

ТОШКЕНТ МЕҲМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Шу йил 25 октябрдан 31 октябргача Тошкентда ўтказиладиган Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрларининг халқаро фестивалида йигирма олти давлат иштирок этади. Фестивалга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг мажлисида 16 август куни шу ҳақда маълум қилинди. Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева олиб борди.

Ўзбекистон пойтахтининг энг яхши заллари ана шу қадимий ва доимо навқирон санъат байрами доирасидаги спектаклларни кўрсатиш учун тайёрлаб қўйилган, махсус экспозициялар қўғирчоқ театрининг тарихи ва ҳозирги куни тўғрисида тасаввур беради. Мажлисда республика министрликлари ва идоралари раҳбарларининг фестивалга ҳар томонлама тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ахборотлари тингланди. Республика қўғирчоқ театри янги биносини тезроқ қуриб битказишга алоҳида эътибор берилди.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИК ВА ДЎСТЛИК АНЪАНАЛАРИ АМАЛДА

ҚАРДОШ ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН ВА ТУРКМАНИСТОН РЕСПУБЛИКАЛАРИ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҲИКОЯ ҚИЛАДИЛАР

Қардош пахтакор республикалар — Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистондан келган ўзаро текшириш бригадаларининг Ўзбекистондаги ишларига якун ясалди.

Шу республикалар меҳнаткашларининг мусобақаси ўзининг шонли тарихига эга бўлиб, халқлар ленинчи дўстлигининг ёрқин қуёши, пролетар интернационализмининг ҳаётбахш ғоялари билан ёритилган ажойиб анъанага айланди. Бу анъана мамлакатимизда коммунистик партия раҳбарлигида қишлоқ хўжалигини кескин юксалтириш учун, пахта, дон, сабзавот, мевадан мўл ҳосил олиш, чорвачилик ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш учун кураш бошланган даврларга бориб тақалади. Эндиликда мусобақа қардош республикалар меҳнаткашларининг ўртага қўйилган вазифаларни дадил ҳал этишларига имкон берувчи қудратли таъсирчан кучга айланди, бу мусобақа йилдан-йилга кенгайиб мустаҳкамланиб бормоқда.

Социалистик мусобақадош дўстларимиз Ўзбекистон дала ва фермаларининг меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи йили учун қабул қилган юксак мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини чуқур ва ҳар томонлама текширдилар. Улар шу йилнинг мислсиз машаққатли об-ҳаво шароитларида Ўзбекистоннинг 5 миллион 700 минг тонна пахтаси учун астойдил курашаётган республика деҳқонларининг фидокорона меҳнатига муносиб баҳо бердилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши турли тармоқларининг меҳнаткашлари тўплаган ижобий тажрибани қайд этиб ўтдилар. Шу билан бирга улар қишлоқ меҳнаткашларимизнинг ишидаги мавжуд камчиликларни чин дўстлар сифатида кўрсатмай ўта олмадилар. Уларнинг маслаҳатлари ва тавсиялари, ўртоқларча танқиди нуқсонларини тезроқ бартараф этишга, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг янги резервлари ва имкониятларини аниқлаб шу ишга хизмат қилдиришга ёрдам беради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўзаро текшириш натижалари юзасидан қарор қабул қилди. Бу қарор республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини, партия ва совет органларини қардош республикаларнинг вакиллари аниқлаган камчиликларни тезроқ тугатишга, иш самарадорлиги ва сифатини янада оширишга, беш йилликнинг тўртинчи йилида қабул қилинган мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сафарбар этади.

ЎЗАРО ТАЖРИБА— ҲАММАМИЗНИНГ БОЙЛИГИМИЗ

Озарбайжон меҳнаткашлари қардош Ўзбекистон меҳнаткашларининг фидокорона ишларини, самарадорлик ва сифат беш йиллиги режаларини қандай қилиб амалга ошираётганликларини, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида эришаётган ютуқларини ғоят қизиқиб кузатиб турибдилар.

Совет Ўзбекистонининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишда катта муваффақиятларга эришдилар. Ўзбекистон шонли пахтакорларининг ютуқлари айниқса мақтовга сазовордир.

Ҳар центнер пахта етиштириш учун нақадар кўп меҳнат ва куч-ғайрат сарфланишини Озарбайжон пахтакорлари яхши биладилар. Шу боисдан ҳам сизларнинг пахтачилик соҳасидаги энг муҳим ютуқларингиз мамлакатнинг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари каби бизни ҳам қойил қолдиради.

Беш йилликнинг уч йилида республикада 16,5 миллион тоннадан зиёд, 1978 йилда эса 5,5 миллион тонна пахта етиштирилди. Миқдор ва сифат жиҳатидан олға томон қўйилган бу катта қадам республика қишлоқ хўжалигининг потенциал имкониятлари кўплигидан, ўзбек деҳқонларининг қаҳрамонона меҳнатидан, улар қимматбаҳо маҳсулот етиштириш ва давлатга сотишни йил сайин кўпайтириб бора олишларидан далолат беради. Ўзбекистон пахта етиштириш соҳасида яқин вақт ичида 6 миллион тонналик маррадан ўзиб кетишига бизнинг ишончимиз комил.

Ўзбек деҳқонлари пахтачиликни ривожлантириш билан бир қаторда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг бошқа турлари, чунончи сабзавот, мева, узум, пилла, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда ҳам юксак марраларни белгилаб олганлар.

Ўзаро текшириш бригадасининг сафарини ташкил этган ўзбекистонлик қардошларимиз бизга республиканинг Тошкент, Самарқанд, Жиззах ва Наманган областлари бўйлаб ўтадиган мароқли маршрутни таклиф этишди. Биз 36 районнинг 190 хўжалигида бўлдик. Бу областлар бир-бирлари билан мусобақадош эканлар, шу боисдан биз ҳам социалистик мусобақанинг ленинча принциплари: ошкоралик, натижаларнинг таққосланиши, илғор тажрибани ўрганиш принциплари амалда қандай рўёбга чиқарилаётганини кўришга мушарраф бўлдик.

Жиззах области, Мирзачўлнинг ўзлаштирилиши бизда алоҳида таассурот қолдирди. Мирзачўл ерларини ўзлаштириш суръатларига қараб бу яқин йиллар ичида гуллаб-яшнайдиган воҳага айланади, деб айтиш мумкин. Ўзбек деҳқонлари, механизаторлари, мелиораторлари, бинокорларнинг меҳнатсевар қўллари бу ўлкани республиканинг энг кўркам масканига айлантирмоқда.

Бу йилнинг об-ҳаво шароитлари қийин келиб, катта майдонлардаги чигит қайта экилишига ва қўшимча экилишига қарамай, республика пахтакорлари фидокорона меҳнатлари билан мўл ҳосил учун замин ярата олганликларини биз, ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари бутун масъулият билан айта оламиз.

Ҳозирги вақтда ҳамма жойдаги ғўза аниқ маромда парвариш қилинмоқда. Умуман ғўза яхши ривожланмоқда. Бу гап зарур агротехника тадбирларини ўз вақтида ва юксак савияда ташкил эта олган ва шу тариқа ўсимликнинг ривожланишидаги қолоқликни анча қисқартиришга эришган колхоз ва совхозларга айниқса тааллуқлидир. Табиийки, шу хўжаликларнинг далаларида ҳозир ҳосил тўплаш оммавий равишда давом этмоқда. Тошкент областидаги Чиноз, Ғалаба, Ўрта Чирчиқ, Коммунистик районлари, Самарқанд областидаги Хатирчи, Пахтачи, Иштихон районлари, Жиззах областидаги Мирзачўл, Октябрь, Дўстлик районлари, Наманган областидаги Янгиқўрғон, Чуст, Косонсой районлари пахтакорларининг ғайрат-шижоатлари таҳсинга лойиқдир. Ўзаро текшириш бригадаси аъзоларининг фикрича, ғўза ривожининг ҳозирги ҳолати, ғўза тупларидаги ҳосил элементлари ва шаклланган кўсакларнинг миқдори мазкур район ва областларнинг пахтакорлари олинган социалистик мажбуриятларни бажарибгина қолмай, анча ошириб ҳам бажаришлари лозим, деб айтиш учун асос беради.

Тошкент областидан икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам, Мустафо Мусаев, Самарқанд областидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Фармон Болтаев ва Юсуф Асадов, Наманган областидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Абдураҳмон Жўраев, Абдусаттор Шарипов, Жиззах областидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исмонқул Абдуллаев ва Бозорбой Омонов бошлиқ бригадалар пахтакорларининг ишлари мақтаса арзигуликдир. Шу бригадаларнинг ҳаммасида текшириш даврида ҳар бир ғўза тупида 8—10 тадан, баъзиларида эса 20 тагача кўсак бор эди. Бу — меҳнатни юксак даражада ташкил этишнинг, техникадан, минерал ва органик ўғитлардан, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларидан самарали фойдаланишнинг, экинларни оқилона суғоришнинг, фан ютуқлари ва илғор тажрибани жорий этишнинг натижасидир. Тилга олинган бригадаларнинг ҳаммаси гектар бошига 50—60 центнерлик ҳосил олиш учун курашмоқда.

Аммо биз делегациямиз аъзолари пайқаган бир қанча камчиликларни айтиб ўтмасак, самимийлик кўрсатмаган бўлур эдик.

Жумладан, айрим районлар — Самарқанд областининг Жомбой, Пастдарғом районлари, Наманган областининг Тўрақўрғон ва Норин районлари хўжаликларида ғўзанинг ҳолати бизни ташвишга солди. Бу хўжаликларда ғўзаларнинг ривожланиши бир текис эмас, ўсишдан орқада қолган паст ғўзалар кўп. Наманган, Жиззах, Самарқанд областларининг айрим хўжаликларида ғўзани чанқатиб қўйиш фактлари бор. Ҳолбуки, шу областларнинг бошқа хўжаликларида пахтазорлар ҳаддан ташқари захлатиб юборилган. Наманган область, Норин районидаги «СССР 50 йиллиги», Энгельс номли колхозларда қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларини тугатиш йўлидаги курашни яхшироқ ўтказиш лозим.

Оқдарё, Иштихон, Наманган районлари хўжаликларида чеканка муддатларининг кечиктириб юборилганлиги, шунингдек шу ғоят муҳим агротехника усулини ўтказиш сифатининг пастлиги ҳам ташвиш туғдиради. Самарқанд области хўжаликларининг бир қанча бригадаларида, айниқса бу йил биринчи бор чигит экилган жойларда ғўзаларни органик ўғитлар билан кучлироқ ўғитлаш керак бўлади. Айрим хўжаликларда қатор ораларини қўшимча ишлаш талаб қилинади.

Айрим жойларда пахта теримига тайёргарлик суръатларини кучайтириш зарур. Чунончи, Жиззах областида пахта териш техникасининг 71 проценти, Самарқанд областида 77 проценти теримга шай қилинган, бу эса бошқа областлардагидан анча камдир.

Ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари бориб кўрган ҳамма далаларда дилкаш фикрлашув бўлганлигини, бундан буён ғўзани табақалаштириб парвариш қилиш тадбирлари муҳокама қилинганлигини, камчилик ва нуқсонларни тугатиш юзасидан оператив чора ва тадбирлар кўрилганини зўр мамнуният билан қайд этамиз. Бригада ишининг натижалари область партия комитетлари бюроларининг кенгайтирилган мажлисларида, хўжаликларнинг бригадирлари, мутахассислари, раҳбарлари, район қишлоқ хўжалик органларининг ҳамда районлардаги партия, совет органларининг раҳбарлари иштирокида кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ва Озарбайжон пахтакорлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигининг бу галги ўзаро текшириш ялпи сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати вазиятида, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун қизғин тус олган кураш шароитида ўтмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шу Пленумда сўзлаган нутқида бундай деди: «Пахтакорлар билан мелиораторларнинг фидокорона меҳнати туфайли мамлакатда пахта етиштиришни муттасил кўпайтириш учун пухта негиз яратилди. Пахта етиштириш ҳажми келгусида ҳам кўпайтирилиши керак». Бу кўрсатма мамлакат пахтакорлари учун дастуриламал бўлиб қолмоқда. Пахтакорлар яқин йиллар ичида пахта етиштиришни анча кўпайтириш учун бутун кучларини сарфламоқдалар.

Биз Озарбайжонда Ўзбекистонни мамлакатнинг пахтачилик академияси деб, ўзбекистонлик пахтакорларни эса чинакам мўл ҳосил миришкорлари деб атаймиз. Қардош Ўзбекистон пахтакорлари билан мусобақалашиш биз учун катта шараф бўлибгина қолмай, зўр масъулият ҳамдир. Ўзаро текшириш бригадамизнинг колхоз ва совхозларда бўлган вақтида дала меҳнаткашлари, мутахассислари, партия ва совет ходимлари билан учрашувлар ўтказилди, шу учрашувлар давомида республикаларимизда пахтачиликни янада ривожлантиришнинг кўпдан-кўп масалалари юзасидан фикрлашув ва ўзаро тажриба алмашув бўлди.

Ҳамма жойда — пахта далаларида ва дала шийпонларида биз, Озарбайжон вакилларини зўр самимият билан шодиёна кутиб олишди, самарали ишлаш учун ҳамма шароит яратилди. Ўзбек дўстларимиз ўзларининг бой тажриба ва билимларини бажонидил баҳам кўрдилар, ўз маҳоратларининг сирларини қардошларча тушунтириб бердилар.

Биз энг яхши таассуротлар билан, Ўзбекистон меҳнаткашлари — пахтакорларининг қайноқ қалб ҳарорати билан юртимизга жўнаб кетамиз.

Х. КЕРИМОВ,
Озарбайжон ССР «Госкомсельхозтехника»сининг раиси.

БЕЛГИЛАНГАН МАРРАЛАР САРИ

Ўзбекистон ва Тожикистон қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг социалистик мусобақаси — совет халқлари қардошларча дўстлигининг, ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёрқин ифодасидир. Социалистик мусобақа республикаларимизнинг социал-иқтисодий ва маданий даражасини планли равишда оширишнинг муҳим омили бўлди.

Бу йилги ўзаро текшириш КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорларини, ана шу Пленумларда Леонид Ильич Брежнев баён қилган йўл-йўриқларни амалда рўёбга чиқариш белгиси остида ўтмоқда.

Бизнинг ўзаро текшириш бригадамиз Сурхондарё, Андижон, Фарғона, Сирдарё областларининг хўжаликларида бўлди. Биз дала ва фермаларнинг ходимлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, илмий-тадқиқот муассасаларининг вакиллари билан учрашдик. Биз ўз ишининг кўпдан-кўп миришкорлари — пахтакорлар, ғаллакорлар, чорвадорлар, боғбонлар, сабзавоткорлар, соҳибкорлар, хуллас, ишлаб чиқаришнинг талантли ташкилотчилари билан учрашдик ва кишилар белгиланган марраларга эришмоқ учун нақадар зўр ғайрат-шижоат ва сабот билан меҳнат қилаётганликларини кўрдик.

Қардош Ўзбекистон пахтакорлари бу йил давлатга 5 миллион 700 минг тонна пахта сотишдан иборат юксак социалистик мажбуриятни қабул қилдилар.

1979 йил пахтачилик тарихига об-ҳаво иқлим шароитлари жиҳатидан ниҳоятда оғир йил бўлиб киради. Узоқ давом этган кўп ёғин-сочин, ҳавонинг бирдан совиб кетиши, дўл ва селлар чигит экиш муддатлари кечикишига, чигитнинг бир неча марта қайта экилишига, чигит униб чиқиши ва ғўза авж олишининг орқада қолишига сабаб бўлди.

Бироқ бу қийинчиликлар Ўзбекистон пахтакорларини чўчита олмади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча колхозчиларга, совхоз ишчиларига, механизаторларга, хўжаликларнинг раҳбарларига, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларига, барча қишлоқ меҳнаткашларига қилган Мурожаатига жавобан пахтачилик миришкорлари табиий офатга қарши ўзларининг ғайрат-шижоатини, фидокорона меҳнатини, бутун билими ва маҳоратини қарама-қарши қўйиб, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг раҳбарлигида яхши натижаларга эришдилар. Қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли ошириб адо этиш учун мустаҳкам пойдевор яратилганлигига ишонч ҳосил қилдик.

Андижон областидаги Избоскан, Ленин, Москва районларининг, Сурхондарё областидаги Ленин йўли, Қумқўрғон, Жарқўрғон районларининг, Фарғона областидаги Бувайда ва Бағдод районларининг, Сирдарё областидаги Ильич ва Оқолтин районларининг пахта далалари ўзаро текшириш бригадамизнинг аъзоларида яхши таассурот қолдирди. Ана шу районларда суғориладиган ҳар гектар ердан, техникадан, органик ўғитлардан, сув ресурслари ва бошқа ресурслардан самарали фойдаланмоқдалар. Ғўзалар моҳирлик билан парвариш қилинаётганлиги туфайли мазкур районларда ўсимликларнинг энг мақбул қалинлигига эришилган, ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир туп ғўзада мўл ҳосил олинишини гарантияловчи кўп миқдорда бўлиқ кўсак ва ҳосил нишоналари тўпланган.

Қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда жойларда ҳосил тўплаш юзасидан комплекс агротехника тадбирлари амалга оширилмоқда. Мутахассислар, хўжалик раҳбарлари, олимларнинг фикрича, бу йил чигит қайта экилган участкалардаги ғўзанинг ўсиб, авж олиши ўн кун орқада қолмоқда. Шу боисдан август ойи ва сентябрь ойининг биринчи ярми ҳосил тўплаш учун жуда катта имкониятлар яратиб беради. Биз бўлган жойларда мўл ҳосил усталари ҳар бир соат, ҳар бир кундан моҳирлик билан фойдаланмоқдалар. Бу ишлар август ойининг охиригача, қайта экилган участкаларда эса сентябрь ойининг биринчи ярмида ҳам давом эттирилиши муҳимдир.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақият кўп жиҳатдан қишлоқ меҳнаткашларининг социал ва маданий-маиший турмуш шароитларига боғлиқ бўлади. Биз шуни мамнуният билан қайд этамизки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати раҳбарлигида ана шу соҳада конкрет тадбирлар амалга оширилмоқда. Хўжаликларда бугунги кундаёқ дала меҳнаткашларининг ҳаёти ва турмуши учун яхши шароитлар муҳайё қилиб қўйилган. Қишлоқларнинг қиёфаси ўзгариб бормоқда. Биз посёлкалар, обод уйлар ва маданий-маиший объектлар билан бирга комплекс қурилаётганлиги намуналарини кўрдик. Яхши жиҳозланган дала шийпонлари бизга айниқса ёқди. Дала шийпонлари ҳузурида ташкил этилган болалар боғчалари ва яслилари ишлаб турибди. Колхозчилар ва совхоз ходимлари учун шифохоналар, дам олиш зоналари барпо этилган.

Қўлга киритилган ютуқлар талайгина. Лекин биз шу йилнинг қийинчиликларини эътиборга олиб, бир қанча маслаҳат ва истакларни айтиб ўтмоқчимиз. Таассуф билан шуни қайд этиш керакки, мана шу ҳал қилувчи кунларда ҳамма жойда ҳам ҳосил тўплашнинг мавжуд имкониятларидан моҳирона фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Айрим хўжаликларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш суръатлари пасайтириб юборилган, ишлов бериш билан суғориш ўртасида кўп вақт ўтказиб юборилишига йўл қўйилмоқда. Масалан, Фарғона область, Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозида ва Риштон районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» совхозида, Сурхондарё область, Денов районидаги «Партия XXV съезди» ва Термиз районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозларида, Сирдарё область Комсомол районидаги Аҳмедов номли ва Боёвут районидаги «Боёвут» совхозларида, шунингдек Андижон область, Балиқчи районидаги Киров номли колхозда ва Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозида ана шундай фактлар мавжуддир.

Бу йилги шароитларда қатор ораларига ўз вақтида ва сифатли ишлов бериш учун ғўзаларни табақалаштирилган ҳолда суғориш муҳим аҳамиятга эга бўлади. Республикада далаларни сув билан таъминлаш проблемаси асосан ҳал этилган. Биз деҳқонлар билан учрашувлар вақтида сув камчиллиги тўғрисидаги гапларни эшитмадик. Сувчининг роли ва аҳамиятини ошириш учун кўп ишлар қилинмоқда, улар тўғрисида катта ғамхўрлик қилинмоқда, уларнинг ишида зарур маънавий ва моддий стимуллар таъминланган.

Сувчининг иши тракторчининг меҳнати билан чамбарчас боғланган. Бироқ текшириш шуни кўрсатдики, бир қанча хўжаликларда бундай ҳамжиҳатликка етарлича эришилмаган.

Чигит турли муддатларда экилган бу йилги шароитларда кўсак тўплаш ва ҳосилнинг етилиши чеканканинг ўз вақтида ўтказилишига боғлиқдир. Бунда ҳар бир картага алоҳида-алоҳида ёндашиш талаб этилади. Бу муҳим агротехника тадбирларини машиналардан кенг фойдаланиб, ўз вақтида ўтказган хўжаликлар тўғри иш қилишган. Яқин кунлар ичида чеканка ҳамма жойда юксак сифат билан ниҳоясига етказилиши зарур.

Бу йил қардош Ўзбекистон пахтакорлари пахтанинг асосий қисмини машиналарда теришга қарор беришган, бунинг учун дефолиацияни ўз вақтида ва уюшқоқлик билан ўтказиш, шунингдек терим техникасини тахт қилиб қўйиш зарур. Аммо бу иш ҳамма жойда ҳам жадал ўтказилаяпти, деб бўлмайди. Областларда пахта териш машиналари сусткашлик билан ремонт қилинмоқда, кўрак чувиш ва кўсак териш машиналарининг ремонти тугалланган эмас. Тегишли министрликлар ва идоралар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг мазкур масала юзасидан қабул қилган қарорларида белгилаб берилганидек, йиғим-терим техникаси, хирмонлар ва қуритиш хўжалиги ремонтини тезроқ тугаллаш чораларини кўришлари зарур.

Бизнинг делегациямиз Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг бошқа бир етакчи тармоғи — чорвачилик билан ҳам танишди. Биз концентрациялаш ва ихтисослаштириш борасида, йирик бўрдоқичилик бирлашмалари, бузоқларни парвариш қилувчи хўжаликлараро комплекслар барпо этиш борасида жуда катта ишлар қилинганлигини кўрдик. Ҳамма жойда мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилмоқда. Алмашлаб экиш асосида бедапоялар анча кўпайган. Ихтисослаштирилган маккажўхорикорлик бригадалари ташкил этилган бўлиб, улар гектар бошига юз центнер ва ундан ҳам кўпроқ маккажўхори дони олмоқдалар.

Сабзавоткорлар, боғбонлар, соҳибкорларнинг иш тажрибаси билан танишув бизда кўп яхши таассуротлар қолдирди.

Биз қардош Ўзбекистоннинг областларида бўлиб, область ва районларнинг раҳбарлари билан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ажойиб раҳбарлари, ташкилотчилари билан, мўл ҳосил усталари билан самимий дўстона учрашувлар ўтказиб, кўпгина қимматли, ибратли нарсаларни ўрганиб олдик. Биз бу йилги шароитларда мўл пахта учун курашнинг илғор тажрибасини орттирдик. Бу — бизнинг олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришимизга сўзсиз ёрдам беради. Бизнинг фикр-мулоҳазаларимиз ва маслаҳатларимиз ҳамма жойда ишчанлик билан қабул қилинди, жойларда экинлар парваришидаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет оператив чора-тадбирлар кўрилди.

М. ЗОИРОВ,
Тожикистон ССР қишлоқ хўжалик министри.

МАҲОРАТ ВА МАТОНАТ

БУ ЙИЛГИ ўзаро текшириш КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг программ нутқларида баён этилган фикр ва хулосалар сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини ниҳоятда жўш урдирган бир вазиятда ўтмоқда.

Бизнинг ўзаро текшириш бригадамиз пахтакорлар, механизаторлар, чорвадорлар, шоликорларнинг иши билан танишди, Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си корхоналарини бориб кўрди, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро ва Қашқадарё областларида қишлоқдаги социал проблемалар қандай ҳал этилганлигини ўрганди.

Ҳамма ерда биз пахтакорлар катта шижоатининг, фидокорона ишларининг гувоҳи бўлдик, уларнинг белгиланган ҳамма ишлар тўла ва ошириб бажарилишига ғоятда амин эканликларини сезиб турдик. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари бунга кўмак берди. Улар қишлоқ меҳнаткашларини шу йилги кўкламнинг ноқулай об-ҳаво шароитлари келтириб чиқарган қийинчиликларни бартараф қилишга сафарбар эта олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига Мурожаати пахтакорлар меҳнат ғайратини юксалтиришда ниҳоятда муҳим роль ўйнади. Бу мурожаат 5 миллион 700 минг тонна Ўзбекистон пахтаси учун жанговар кураш программаси сифатида қабул қилинди. Пахтакорлар ғўзанинг ривожидаги кечикишни фидокорона меҳнат билан енгиб, маҳорат, ижодий ташаббус, меҳнатсеварлик сингари ажойиб фазилатларни яна бир карра намойиш қилдилар.

Тўрткўл, Хонқа, Ромитан, Қўшкўпир, Ғиждувон, Шаҳрисабз районлари ва бошқа районлардаги ғўзанинг ҳолати бизда яхши таассурот қолдирди. Тўрткўл районидаги Максим Горький номли, Хўжайли районидаги Ленин номли, Беруний районидаги Киров номли колхозларда, Амударё районидаги М. Горький номли совхозда, Ғиждувон районидаги Энгельс номли, Свердлов районидаги Киров номли колхозларда, Навоий районидаги «Нарпай» совхозида, Янгиариқ районидаги «Москва», Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Боғот районидаги Нариманов номли, Яккабоғ районидаги Энгельс номли, Шаҳрисабз районидаги К. Маркс номли колхозлар ва бошқа кўп хўжаликларда ғўзалар жуда яхши ривожланмоқда. Шу колхоз ва совхозларнинг коллективлари гектар бошига 45-50 центнердан пахта теришни мўлжаллаб қўйибдилар. Кўпгина илғор бригадалар ўз олдиларига гектар бошига 55-60 центнердан мўл ҳосил кўтариш вазифаларини қўйганлар. Биз шу коллективларнинг муваффақиятга бўлган ишончларига тамомила қўшиламиз. Уларнинг мажбуриятлари мустаҳкам заминга: юксак деҳқончилик маданияти, техника, орттирилган тажриба, пахтачилик технологиясидаги новаторлик усулларидан моҳирлик билан фойдаланиш, юксак масъулият ҳисларига асосланади.

Республикада бундай илғор коллективларнинг сафлари йилдан-йилга кўпайиб бораётганлигидан ғоят хурсандмиз. Элликқалъа, Ўртачўл ва янгидан ўзлаштирилган бошқа массивлардаги қўриқ хўжаликларнинг меҳнаткашлари ҳам илғорлар қаторига чиқаётганликлари кишини қувонтиради.

Ўзбекистонда сув хўжалиги қурилиши кенг қулоч ёзган. Қизилқум билан Қорақум чегарасида қурилаётган Туямўйин гидроузели ва бошқа ирригация иншоотларининг янги ерларни ўзлаштириш ва эскидан суғорилиб келаётган ерларни сувга сероб қилишда катта аҳамияти бор. Бухоро ва Қашқадарё областларида сув хўжалиги қурилиши юксак суръатлар билан олиб борилмоқда. Бу ерда ҳар йили ўн минглаб гектар янги ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилмоқда. Суғориш учун ажратилган сувдан фойдаланишни яхшилаш борасида катта ишлар қилинмоқда. Бетонланган янги каналлар, нов-ариқлар қурилмоқда.

Эндиликда Ўзбекистон мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлишидан ташқари, жуда кўп дон, сабзавот, қовун, тарвуз, ҳўл мева ҳам етиштириб бермоқда. Республикада узумни кўпайтириш борасида катта тадбирлар белгиланди.

Республикада партиямизнинг агросаноат интеграцияси ва хўжаликлараро кооперация асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаш ва концентрациялашдан иборат бош йўлини амалга ошириш борасида ўтказилаётган собитқадам изчил ишларни алоҳида таъкидлаб ўтишни истайман. Чорвачиликнинг ривожланиши билан танишиб, шуни мамнуният билан айта оламизки, республикада чорва туёғи ва унинг маҳсулдорлигини кўпайтириш борасида катта ишлар қилинмоқда. Ўнлаб бўрдоқичилик комплекслари ишга туширилянти, миллион-миллион гектар яйловларга сув чиқариляпти, йўллар, алоқа линиялари ва электр линиялари қуриляпти.

Катта-катта чорвачилик ва паррандачилик комплекслари бунёд этилиши билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг ҳар бир колхоз ва совхозда қорамол, қўйчилик, паррандачилик, чўчқачилик фермалари ва қуёнчилик фермаларини барпо этиш тўғрисидаги тавсияларини бажариш борасида катта ишлар қилиняпти.

Ем-хашак базаси чорвачиликни юксалтиришнинг муҳим омилидир. Шу соҳада ҳам муайян ижобий ишлар қилинаётганлигини мамнуният билан қайд этамиз. Беда, маккажўхори ва бошқа озуқа экинлари майдони кенгайтирилмоқда. Уларнинг ҳосилдорлиги ва ялпи ҳосили йилдан-йилга ортиб бормоқда. Конимех районининг хўжаликларида озуқа етиштиришни кўпайтириш борасида қилинган ишларни алоҳида айтиб ўтишни хоҳлаймиз. Бу ерда анъанавий озуқа экинлари билан бирга сорго экиш муваффақиятли ўзлаштирилган ва гектар бошига 800 центнер ва ундан ҳам кўп силос массаси олиняпти. Конимехликларнинг бу тажрибаси эътиборга сазовор бўлиб, биз уни ўз хўжаликларимизда қўлланиш ниятидамиз.

Ўзбекистон пиллакорлари эришган муваффақиятдан ҳам бағоят қувонмоқдамиз. Шу соҳани саноат негизига ўтказишда орттирган тажрибаларингизнинг ибрат оладиган томонлари кўп. Пиллачилик комплекслари, курт учун мустаҳкам озуқа базаси яратиш борасидаги ишлар бизни жуда қизиқтирди.

Ўзбекистоннинг шоликорлари йилдан-йилга катта-катта муваффақиятларга эришаётганликларини ўзаро текшириш бригадамизнинг аъзолари зўр мамнуният билан таъкидлайдилар. Ўзбекистон шоли етиштирувчи катта базага айланиб бормоқда. Шолипоялар кенгайтирилмоқда, ҳосилдорлик ва ялпи шоли ҳосили ортмоқда.

Ўзаро текшириш бригадамиз шуни ҳам қайд этадики, ғўза парвариши кучайтирилаётганлиги билан бирга терим мавсумига ҳам қизғин тайёргарлик кўрилмоқда — машина-ускуналар ремонт қилинмоқда, хирмонлар жиҳозланмоқда. Йўллар, тош-тарози тартибга келтирилмоқда.

Ўзбекистонда қишлоқдаги социал масалалар муваффақиятли ҳал этилаётганлигини таъкидлашдан хурсандмиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ қишлоқда хутор системасини тугатиш, шинам посёлкалар қуриш борасида катта ишлар ўтказилмоқда.

Бу ютуқларнинг ҳаммаси бизни қувонтиради. Шу билан бирга чин дўстларингиз сифатида ўзаро текшириш чоғида аниқланган камчиликлар тўғрисида гапирмасдан ўтолмаймиз.

Ғўза чеканкасини ўз вақтида сифатли ўтказиш ҳосил тўплашнинг энг муҳим агротехника усулларидан бири ҳисобланади. Афсуски, биз борган кўпгина хўжаликларда бу иш чўзиб юборилган, мана шу агротехника усулини ўтказиш муддатлари қўлдан бой берилган.

Бригадамизнинг аъзолари бир қанча хўжаликларда культивация сифати паст бўлганлигини, бегона ўтлар борлигини, сувдан оқилона фойдаланилмаганлигини қайд этдилар. Бир қанча хўжаликлар ва районларда терим техникасини тайёрлаш ва ремонт қилиш ғоятда суст бормоқда. Бу гаплар биринчи навбатда Ленинобод, Кегайли, Қораўзак, Хўжайли, Гурлан, Урганч районлари ва бошқа районларнинг хўжаликларига тааллуқлидир.

Чорва туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни орттириш учун озуқа ҳозирлашга ғоят жиддий муносабатда бўлиш талаб қилинади. Аммо баъзи бир хўжаликлар ва районларда қимматли вақт қўлдан бой берилмоқда, ем-хашак ғамлаш суст бормоқда. Мана шу иш суръатларини кучайтириш учун амалий чоралар кўриш зарур.

Ўзбекистон қишлоқларининг меҳнаткашлари ўзаро текшириш бригадамизни қардошларча самимий қабул қилдилар. Орттирган тажрибаларини миридан сиригача биз билан баҳам кўрдилар. Пахтакорлар берган маслаҳатларимизга диққат билан қулоқ солиб, айтган мулоҳазаларимизга ишчанлик билан қарадилар, ўзларида бўлган камчиликлар ҳақида рўй-рост гапирдилар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ўз ишларига бундай принципиал, ҳақиқий партиявий баҳо берганликлари чуқур ҳурмат-эътиборга сазовордир. Булар аввало, мусобақадош дўстларимиз ўз кучларига ишонганликларидан, улар партия ташкилотларининг жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларига суяниб, янги-янги муваффақиятларга эришишга маҳкам бел боғлаганликларидан далолат беради.

А. АСЛОНОВ,
Туркманистон ССР «Госкомсельхозтехника»сининг раиси.

ҒЎЗА ГУЛИ

ОЧЕРК

ТАЛАСВОЙ ака пахтазорни айланиб юрибди. Механизаторларнинг, сувчиларнинг, чопиқчиларнинг иши билан танишиш, улар билан «ҳорма, бор бўл» қилиб ҳол-аҳвол сўрашиш унинг кундалик одати. Кеча яқиндагина сув қўйилган эгатларнинг тупроғини ковлаб кўрди. Намнинг таги кўринмади. Бутун культивация қилинган қатор оралардаги тупроқни этигининг учи билан очиб кўрди. Сув мағиз-мағизига сингган қорамтир тупроқ қумоқ-қумоқ бўлиб ётибди. У нақ бир ярим қарич чуқурликда юмшатилган. Қаноат ҳосил қилди шекилли, чуқур нафас олиб, лабларини қимтиди. Нигоҳи порлаб, чеҳраси равшанлашди.

Ёқаси гулдор оқ яктаги, бошидаги чуст дўпписи оқ-сариқ юзига жуда ярашиб турибди. Гавдасининг оғирлигини гоҳ ўнг оёғига, гоҳ чап оёғига ташлаб, эгат оралаб бораркан, пайкалнинг ўртасига етганда бир нарсадан ҳайратлангандек турган жойида қотиб қолди. Ерга тушиб ётган битта ғўза гулига кўзи тушган эди. Энгашиб уни қўлига олди. Худди озор емасин дегандек гулга термулди. Билмадим, шу пайт унинг дилидан нималар ўтди, қандай хаёлларга борди.

Бу гул қуёш нури борлиқни оташдек қизитган ҳавонинг ҳарорати кескин кўтарилган шу кунларда иссиққа дош беролмаган ғўза тупидан тўкилганлиги аниқ эди. Унинг думчаси қуриб, барглари қовжираб қолипти. Пушти ранги сарғайипти.

Ажабо, бундан уч-тўрт кун илгари пайкалга сув олинганди. Уни эгатларга фақат бригадада эмас, ҳатто колхозда ман-ман деган, бу касбнинг сир-асрорини беш бармоғидек билган, неча йиллардан буён ғўза суғоравериб кўзи пишиб кетган уста сувчилар Холдорвой, Мамирвой ва Самадлар таращганди. Уларга айтиш, кўрсатишнинг ҳожати йўқ. Сувни эгат бўйлаб «чоптиришмайди», балки чумолидек ўрмалатишади. Намни тупроқнинг чок-чокига сингдиришади.

Бригада механизаторларини айтмайсизми. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Фахриддин Эгамбердиев, унинг ҳамкасби Раҳим Қаландаровлар культивациянинг пири. Мана, улар ўзлари чигит эккан майдонлардаги ғўза қатор ораларини ҳам культивация қилиб, тупроғини «элаб» беришяпти, ҳам суғориш эгатлари олишяпти, ғўзани ўғитга тўйдиришяпти, ҳашаротга қирғин келтиришяпти.

Йил яхши келса-ку, чигитни экиб бериб, бир оз хотиржам бўлишади. Бордию, йил оғир келса, об-ҳаво шароити ноқулай бўлса, ҳамма оғирлик уларнинг гарданига тушади. Ҳузур-ҳаловатдан воз кечишади. Далани тарк этишмайди. Бу йил худди шундай бўлди. Фахриддин ва Раҳим бригаданинг бир юз саккиз гектар майдонига апрелнинг бошида сифатли қилиб чигит экишди. Ерга қадалган уруғнинг бир қисми энди униб чиқиб, қолгани тупроқнинг тагида ниш ура бошлаганда табиат нотантилик қилди. Осмонни тез-тез қора булут қоплаб, ёмғир челаклаб қуйди. Жала ва дўл ҳамла қилди. Ер қалин қотирмадек қотиб кетди. Қатқалоқ балосига қарши курашнинг оғирлиги Фахриддин билан Раҳимнинг зиммасига тушди.

Чекинган — номард, дейишди улар. Дарвоқе, бунга ўхшаш офатларни кўп кўрган, қийинчиликларга кўксини қалқон қилиб, иродаси метиндек мустаҳкамланган бу икки азамат «пўлат от»ларини «кишнатиб», қатқалоқни йўқотиш пайида бўлишди. Тракторларга осилган культиваторларни яна сеялкалар билан алмаштиришди. Экилган чигитни: униб чиққан ғўза ниҳолларини омон [illegible] гаданинг ҳамма аъзолари улар билан ҳамнафас бўлишди. Кетмонлар ишга солинди. Бригада аъзолари ғўзанинг ривожидаги қолоқликни тугатиш учун бир жон-бир тан бўлиб кураш бошлашди.

— АЗАМАТ МЕХАНИЗАТОРЛАР, қўлинг дард кўрмагур сувчилар, қўйингки, бригаданинг ҳар бир аъзоси, — дейди Таласвой ака, — менинг суянган тоғим. Пахтани улар етиштиряпти. Агар улар бир ёқадан бош чиқариб, ҳамжиҳат бўлиб ишламаганда, куч-ғайрат сарфламаганда, бригадамизда ҳосилдорлик ҳозирги даражага етармиди. Бултур, мураккаб шароитда гектаридан қирқ центнердан ҳосил олиб бўлармиди. Ёки бу йилги қийинчиликлар бартараф этилармиди. Ахир, биз эллик центнерчилармиз. Бу йилги шароитда гектаридан эллик центнердан ҳосил олиш осон гап эмас. Лекин қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деганларидек, бригадамиз аъзолари омон бўлса, бу ҳосилни оламиз, мажбуриятимизни бажарамиз. Бунга шубҳа бўлиши мумкин эмас. Биз доим сўзимизнинг устидан чиқиб келганмиз. Бу йил ҳам шундай қиламиз.

Кўпни кўрган миришкор пахтакорлар билан кўп беллашган Таласвой ака бу сўзларни айтганда унинг қалбида зўр эҳтирос, комил ишонч, аниқ мақсадга интилиш туйғуси жўш урганлиги баралла сезилиб турарди. Шунда унинг одамийлиги, нақадар камтар ва олижаноб инсонлигидан далолат берувчи бир лавҳа ёдимга тушди. Бу бурноғи йили Таласвой акага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши муносабати билан колхозга келганимда бўлган эди. Уни юксак унвон билан табриклаганимда:

— Бу унвон, — деган эди у, — бригадамиз аъзоларининг меҳнатига, уларнинг ҳосилдорликни ошириш, пахта етиштиришни кўпайтириш борасидаги меҳнатларига берилган баҳо. Мен бригадамизнинг фидокор, меҳнатсевар аъзоларидан миннатдорман. Уларга таъзим қиламан.

Мана, бугунги кунда бригада бошлиғи Таласвой ака ҳам, унинг аъзолари ҳам енгил нафас олишяпти. Улар тўрт ой тиним билишмади. Одатдагидан камроқ ухлаб озроқ дам олишди. Кеча-кундуз ғўзанинг ривожини тезлаштириш ҳақида ўйлашди. Зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятлари ҳақида қайғуришди. Пахта усталари, мўл ҳосил соҳиблари деган номларига доғ туширмасликка интилишди.

Интилганга толе ёр, деган донолар. Бригада пахтакорлари тер тўкиб меҳнат қилишди. Унинг дилларни хушнуд этувчи самараси бугун пахтазорда, қалб қўрини сарфлаб авайлаб, ардоқлаб ўстирилаётган ғўза тупларида, улардаги чаман-чаман гулларда, шода-шода кўсакларда намоён бўлмоқда. Ҳар тупида бир даста гул, бир ҳовуч кўсак. Кун сайин гулига-гул, кўсагига-кўсак қўшиляпти уларнинг.

Таласвой ака ҳайрон. Нима сабабли ғўза гулини ташлади экан. Нарироқ борди, ён-верига қаради. Бошқа жойда ғўза тупларининг гули омон, биронтаси тўкилмаган. Культиватор силкинганда озор еб, ерга тушган деса, ғўза тупи шикастланмаган. Тажрибали пахтакор эмасми, ғўза тупининг учидан ушлаб, у ёғига-бу ёғига энгашиб қаради. Ниҳоят масаланинг тагига етди. Шу ердаги ниҳолларнинг илдизи бошқа ғўза тупларинидан юқорироқ жойлашган, чунки қаторнинг худди шу жойларида тупроқнинг баландлиги ярим қарич келадиган дўнглик экан. Баҳорда ер текисланганида у негадир қолиб кетган. Ғўзани суғорганда худди шу ерларга сув чиқмаган, тупроғи [illegible] ғўзалар тупи атрофидаги дўнгликларни қўли билан текислаган бўлди, сўнг челакдаги сувни қуйди.

ОДАТДАГИДЕК тушда бригада аъзолари дала шийпонига йиғилишди. Шийпоннинг атрофини ўраган қалин тут дарахтлари соясида ўтириб қайнатма шўрва ичишди. Доим очилиб-сочилиб ўтирадиган, одамлар билан ҳазил-мутойиба қилиб, ҳамманинг кўнглини овлайдиган Таласвой ака бугун ўйчан кўринарди. У чой устида бошланган суҳбат вақтида одамларга ҳалиги воқеани айтиб берди. Сўнг бундай аҳвол яна такрорланмаслиги учун нима қилиш керак, деган саволни ўртага ташлади.

Фахриддин билан Раҳим айб сувчиларда эканлигини билишарди-ю, лекин юз амри ширин дегандек, мулоҳазага бориб, дилларидаги гапни айтишмади. Сувчилар эса ҳайрон бўлиб, нима дейишларини билишмасди. Буни сезган Таласвой ака гапни яна ўзи бошлади.

— Ҳозир айб сувчиларда, деди ёнма-ён ўтирган Холдорвой, Мамирвой ва Самадларга тик боқиб. — Фақат сув ичмаган, чанқаган ғўза иссиққа дош беролмай гулини ташлайди. Аммо нега бошқа ғўзаларнинг гули тушмаган-у, ўша ердаги ғўзаларнинг гули тўкилган? Чунки унинг тагига сув чиқмаган. Бошқа ғўза туплари обиҳаётдан баҳра олиб, яшнаётган, гулига гул қўшилаётганда бу ердаги ниҳоллар «томоғи тақиллаганча» қолаверган. Сувчилар эгатга сув қўйиш эмас, балки уни эгатдан етаклаш кераклигини яхши билишади. Лекин шу жойга келганда бу удумга риоя қилишмаган. Шу эгатга сув тараган сувчи уни етаклаганида ҳалиги ерга кўзи тушмасдан қолмасди. Шунда бирон бир йўлини топиш мумкин эди-ку! Бошқа ғўзалар қатори бу ниҳол ҳам сув ичганда гулини ташламасди.

Механизаторларга келганда, улар баҳорда ерни текислаганда андак эътиборсизлик қилишган. Худди шу ер чала текисланган. Натижада ҳалиги дўнглик йўқолмай қолган. Агар культиваторнинг четкадаги ишчи органлари шу дўнгликнинг устироғидан ўтганида ҳам, у анча камайган бўларди. Ана энди ўзларинг хулоса чиқариб олаверинглар, — деди бригадир. — Энди сизлар ҳам ўз фикрларингизни айтинглар, дегандай қилиб.

Ўтирганлар бир-бирига қараб қўйишди. Ҳамма ўзича мулоҳаза қилар, нималарнидир дилидан ўтказарди-ю, лекин ботиниб бир нарса дейолмасди. Кимдир:

— Битта гул тўкилса тўкилибди-да, — деди.

— Бу гапга нима дейсизлар, — деди Таласвой ака ўтирганларга мурожаат қилиб. — Ҳеч кимдан садо чиқмагач, ўзининг саволига ўзи жавоб берди:

— Бу хато фикр. Шуни унутмаслик керакки, ҳосил тупдан олинади. Эллик центнерлик ҳосил эса мўл-кўл гул, кўсак ҳосил қилган ғўза тупларидан етилади. Битта кўсакнинг пахтаси ўрта ҳисобда тўрт граммдан деб фараз қилайлик. Агар ҳар бир гектар ерда ҳозир мавжуд бўлган 120 минг туп кўчатни кузгача сақлаб қолсак ва унинг ҳар тупида камида ўн иккитадан бўлиқ кўсак ҳосил қилсаккина, мўлжалдаги ҳосилни олишимиз мумкин. Тома-тома кўл бўлур, деган нақлнинг маъноси шуки, ҳозир ғўза тупларида ҳосил бўлган гулларга гул қўшганимиздагина, ҳар туп ниҳолда ўн иккитадан кўсак вужудга келади. Бордию, ҳар туп ғўзада биттадан гулни йўқотсак нима бўлади? Бир гектар ерда 120 мингта гул йўқолади. Бу 120 мингта кўсак кам бўлади, деган гап. Энди ўзларинг ҳисоблаб кўринглар. Ҳар бир кўсакнинг пахтаси тўрт граммдан бўлса, бу қарийб беш центнер пахта бўлади. Демак, ҳар туп ғўзада биттадан гул йўқолса юз гектар майдонда 500 центнер, саккиз гектарда 40 центнер — жами 540 центнер ҳосил бой берилади. Бунга йўл қўйишга ҳаққимиз йўқ!

Бригада аъзолари Таласвой аканинг фикрини маъқуллашди. Сувчилар, механизаторлар ўз бригадирларининг гапидан сира хафа бўлишмади, аксинча, вазифа- [illegible]

Х. АБДУСАМАТОВ,
Ленинобод районидаги «Ленинобод» колхози.

КИНО БАЙРАМИНИНГ ИШ МАРОМИ

XI ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛДА

Москва кинофестивалининг ғоят тигиз программасидаги «кадрлар» дарҳақиқат кинодагидек тез ўзгармоқда. 15 август — унинг календарида биринчи иш куни бўлди. Кинокўрик қатнашчилари ва меҳмонлари бу кунни совет киносининг 60 йиллигига бағишланган виставкани бориб кўришдан бошладилар.

Виставкадаги ўн минг экспонат кўп миллатли санъатимизнинг тарихигина эмас. У ҳам бебаҳо тажриба, ҳам кинонинг бугунги куни ва эртанги кунига ташланган назардир. Замонамизнинг энг мўътабар фестивали — Москва халқаро кинофестивалининг қатнашчилари бебаҳо бойлик — социалистик кинематографиянинг бой имкониятларини яққол акс эттирган виставка билан ўз касблари нуқтаи назаридан танишдилар. Москвадаги кўрикка таниқли кинематография давлатлари экран усталаридан ташқари Осиё, Африка, Лотин Америкасидаги ривожланаётган давлатлар ёш кино санъатининг вакиллари ҳам келдилар. Яқиндагина мустақилликка эришган мамлакатлар — Сан-Томе ва Принсипи Демократик Республикалари, Сейшель ороллари Республикаси, Габон Республикаси, Ботсвана Республикаси, Мавритания Ислом Республикасидан фестивалга илк бор кино намояндалари таклиф этилди.

Фестиваль қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқлар ва давлатларни бир-бирига яқинлаштиришда, инсониятни уруш хавфидан халос қилиш учун ҳозирги авлод масъулиятини оширишда, кишиларда олижаноб ҳис-туйғулар уйғотишда кинематографнинг муҳим роль ўйнаши таъкидланган табрикномасини астойдил кутиб олдилар.

Биринчи конкурс кўриклари кунида кўрсатилган лентала мана шу муҳим вазифаларни чуқур ҳал этиш иштиёқи, ҳаётни бутун хилма-хиллиги ва мураккаблиги билан ҳаққоний акс эттириш иштиёқи билан бир-бирига ўхшаб кетади.

Фестиваль экрани Москвадаги кўпгина кинокўрикларнинг совриндори, таниқли ҳинд режиссёри Мринал Сен билан яна учраштирди. Ўз ижодининг асосий мавзуига содиқ санъаткор бу сафар ҳам ҳуқуқлардан маҳрум бўлган мазлум кишиларнинг тақдирларига мурожаат этади. Унинг халқ қадимги ривоятини янгитдан талқин этувчи «Парашурам» деган фожиали фильми мана шу ҳақда ҳикоя қилади.

— Мамлакатимизнинг XI Москва фестивалида қатнашуви бизни айниқса қувонтиради, — деди Ҳиндистондаги халқаро фестиваль директорининг раҳбари Р. Райна. — Фестиваль Совет Иттифоқида биринчи Ҳиндистон фильми кўрсатилишининг 30 йиллигига тўғри келди. Ўша фильм самарали ҳамкорлигимизни бошлаб берганди. Фестиваль кунларида энг яхши асарларимизни кўрсатмоқчимиз. Бу фильмлар шу кунларда ўз мустақиллигининг 32 йиллигини нишонлаётган мамлакатимизда кино санъатининг умумий тараққиёт манзарасини кўрсатади. Ҳозир ўзимизда халқаро кинокўрик ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Москвадаги ҳозирги учрашув бу кинокўрик учун энг қизиқарли ленталарни танлаб олишимизга имкон беради.

Биринчи куннинг конкурс экрани Мексика ва Швеция кино усталарининг асарлари — ҳозирги мавзудаги «Йиртилган байроқ» ва «Эрк деворлари» картиналарини ҳам кўрсатди.

Шу куни «Зарядье»да қисқа метражли фильмлар фестивали очилди. Томошабинлар «Улуғ Ватан уруши» деган 20 серияли киноэпопеянинг якунловчи боби «Номаълум солдат» картинасини қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар. Таниқли совет кинорежиссёри Роман Кармен раҳбарлигида суратга олинган бу ленталар халоскор совет солдатининг жасоратини шарафлаб АҚШ, кўпгина бошқа мамлакатларнинг экранларида кўрсатилиб кишиларни тинчлик, бахт-саодат, порлоқ келажак учун курашишга даъват этди.

Шу куни кўрсатилган Болгария, Венгрия, ГДР, Колумбия, Польша, Чехословакия кинематографиячилари яратган ҳужжатли фильмлар бизнинг келажагимиз — болаларга бағишланган. Халқаро болалар йилида кўпгина мамлакатларнинг экран усталари шу мавзуга мурожаат этганликлари эътиборга сазовордир.

Кинокўрик программасига кирувчи болалар фильмлари махсус фестивали ҳам болалар йилига бағишланган. Кинокўрик очилишида «Қувноқ кино тўғрисида қўшиқ» фильмидан олинган «Экранда ўзимизга дўстлар топамиз» деган сўзлар Москва пионер ва ўқувчилар саройидаги кино байрамига келган болаларнинг асосий истагини билдирди. Ўттиз мамлакат болалар киноси усталари келтирган фильмлар ёш томошабинларнинг турли қитъалардаги тенгқурлари орасидан дўстлар топишларида ёрдам беради.

Конкурсга қўйилган картиналарга киномутахассисларгина баҳо бериб қолмайдилар. Юксак талабчан болалар жюриси ёш томошабинларнинг фикрини изҳор этади.

Л. БЕРНАСКОНИ,
Л. ЕРМАКОВА,
Е. ХОРЕВА,
ТАСС мухбирлари.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

⊙ ЗАРБДОР МЕҲНАТ

БЕРЛИН. ГДР химия саноати ходимларининг учдан бир қисми янги йилни 7 октябрда «кутиб олади». Халқ хўжалигининг шу энг муҳим тармоғида ишлаётган юз мингдан ортиқ меҳнаткашлар ўзларининг йиллик шахсий планларини республиканинг 30 йиллиги юбилейигача бажаришга қарор қилдилар. Ҳар бир иш жойида юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, ҳамма корхоналарда химия маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш — энг асосий мажбуриятдир.

Шахсий планлар тузиш тажрибаси тармоқ корхоналарида ўзини тамомила оқлади. Масалан, шундай планларнинг бажарилиши туфайли ГДР нефть химиясининг гигант корхонаси «Шведт» комбинатида кейинги уч йил мобайнида ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажми 10 процент ошди. Виттенбергдаги азот комбинати йил бошидан бери пландан ташқари 15 минг тонна аммиак ишлаб чиқарди. Комбинат ёнидаги Биттерфельд химия заводлари эса 12 миллион маркали қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар.

⊙ ЯРИМ МИЛЛИОН ПАССАЖИР

БУДАПЕШТ. Венгриянинг «Малев» авиакомпанияси Будапештдаги «Ферихедь» аэропортида 1979 йилда ярим миллион пассажир қабул қилди. «Малев»нинг кумушсимон кемалари бу йил 800 минг пассажирни ва қарийб 15 минг тонна юкни ташийдилар. Кейинги ўн йил мобайнида авиакомпания пассажирларга хизмат қилишни икки баравар кўпайтирди. Ҳаво трассалари Венгрия пойтахтини жаҳоннинг 30 дан ортиқ шаҳари билан боғлаб турибди. «Малев» авиакомпаниясининг самолётлари тобора кўпаймоқда. «Ферихедь» аэропорти кенг миқёсда реконструкция қилинмоқда.

⊙ ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

УЛАН-БАТОР. Чарм ва пойафзал корхоналари ишлаб чиқариш бирлашмаси шонли юбилей шарафига мусобақага қўшилиб, ўз меҳнатини совет ва монгол қўшинларининг Халхин-Гол дарёси бўйида япон милитаристлари устидан ғалаба қозонганлигининг 40 йиллигига бағишлади.

МХР енгил саноатининг етакчи корхоналаридан бўлган бу бирлашма йилнинг дастлабки етти ойи учун белгиланган барча план кўрсаткичларини ошириб бажарди. Топшириққа қўшимча равишда 3,3 миллион тугриклик сифатли буюмлар чиқарилди. Пойтахт ишлаб чиқариш бирлашмаларининг юзлаб ишчилари шу кунларда беш йилликнинг келгуси йили ҳисобига ишламоқдалар.

(ТАСС).

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

Монголия пойтахтининг марказий майдони ва катта кўчалари байрамлардагидек безатилган. Майдон ва кўчаларда МХР ва СССРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди, бундан 40 йил муқаддам Совет — Монголия қўшинлари Халхин-Гол дарёси районида япон милитаристлари устидан қозонилган тарихий ғалабани шарафловчи транспарантлар илиб қўйилган.

МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал СССР Қуролли Кучларининг, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари иттифоқининг, уруш ветеранлари совет комитетининг, СССР Ёзувчилар союзининг, ВЛКСМ Марказий Комитетининг, совет журналистларининг тарихий санага бағишланган тантаналарда қатнашиш учун келган делегацияларини қабул қилди. У Халхин-Гол дарёси районидаги ғалабанинг 40 йиллиги шарафига таъсис этилган «Халхин-Голда ғалаба» юбилей медалини Совет Иттифоқидан келган меҳмонларга топширди.

Улан-Батордаги «АРД» кинотеатрида шонли ғалабага бағишланган кино фестиваль «Халхин-Гол, 1939 йил» номли совет-монгол ҳужжатли фильми премьераси билан очилди.

(ТАСС).

Қирғинчилик сиёсати

ЛУСАКА. (ТАСС). Музореванинг қўғирчоқ режими ва уни ўйнатиб турган родезиялик ирқчилар тинч аҳолига қарши жабр-зулмни кучайтирмоқдалар. «Зимбабве пиплз войс» газетасининг хабар қилишича, июль ойининг бир ўзида ирқчилар судининг ҳукмига биноан камида 27 африкалик пинҳона қатл этилган.

Тинч аҳолидан суд йўли билан ўч олиш ирқчиларнинг африкалик Зимбабве аҳолисига қарши ўтказаётган қирғинчилик сиёсатининг таркибий қисмидир. Бу аҳолининг бирданбир гуноҳи ватанпарварларнинг озодлик курашини актив қўллаб-қувватлашдан иборат. Ана шундай қалбаки суд мажлислари вақтида инсоннинг энг оддий ҳуқуқлари поймол этилмоқда. Ҳамма суд мажлислари яширинча ўтказилмоқда. Айбланувчи адвокат ёллаш ва шикоят қилиш ҳуқуқидан маҳрумдир. Айблов тақдим этилганидан кейин ҳеч қандай гувоҳлик кўрсатмалари инобатга олинмайди.

МУҲИМ ТАДБИРЛАР

Никарагуа Миллий тикланиш муваққат демократик ҳукумати ўзи ишлаб чиққан иқтисодий программани муваффақиятли равишда амалга оширмоқда.

Раҳбарлик кенгашининг аъзоси М. Хассан ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: ер ислоҳоти миллий институти ҳозирги кунда илгари диктатор хонадонига ва унинг атрофидаги кишиларга қарашли энг яхши ерлардан қарийб 250 минг гектарини мусодара қилди. Бу ерларда давлат аграр-саноат комплексларини вужудга келтириш планлаштирилмоқда.

Ташқи савдо соҳасида муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳукуматнинг декретига мувофиқ, давлат экспорт-импорт операциялари юзасидан ҳамма ҳуқуқни ўз қўлига олди. Эндиликда асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотлари — кофе, қанд-шакар, пахта, шунингдек ёғоч-тахта ва балиқни чет элларга сотишдан олинадиган барча валюта тушумлари умумхалқ мулки бўлиб қолади. Ана шу валюта тушумлари илгари Сомосанинг шахсий хазинасини бойитган эди.

Ҳамма жойда Сандиночи фронтнинг ҳимоя комитетлари тузилмоқда. Бу комитетлар маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органларининг вазифаларини бажаради. Ана шу комитетларнинг ёрдами билан аҳолини сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ва эҳтимол тутилган агрессияни даф қилмоқ учун қурол кўтара оладиган кишиларни ҳарбий жиҳатдан тайёрлаш ишлари йўлга қўйилмоқда. Сандиночи Миллий озодлик фронти вужудга келтирган радио ва телевизион станциялари, шунингдек бу фронтнинг органи «Баррикада» газетаси революциянинг мақсадлари ва вазифаларини пропаганда қилиш соҳасида катта роль ўйнайди.

Халқ трибуналари асир олинган миллий гвардиячиларнинг ва Сомосанинг қамоққа олинган амалдорлари ишини кўриб чиқишга киришдилар. Бу трибуналарнинг вазифаси — қўлларини халқ қонига белаган жиноятчиларни жазолаш ва бегуноҳ кишиларни озод қилиш билан чекланмай, диктатор пропагандасидан заҳарланган солдатларнинг кўзини очиш, уларни жамиятга фойдали кишиларга айлантиришдан ҳам иборат (ТАСС).

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Ильич районидаги Титов номли совхоз пахтакорлари: «Далаларга Сифат белгиси!» — шиори остида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликдаги Отабек [illegible]

Г. Ёқубов фотоси.

ИЖОБИЙ НАТИЖАЛАР

Женевада қуролсизланиш комитетининг 1979 йилги сессияси тугади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қуролланиш пойгасини жиловлашга, қуролсизланишга қаратилган ташаббускорлик таклифлари диққат марказида бўлди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг комитетга йўллаган табрикномаси сессия ишига алоҳида руҳ бахш этди. Шу табрикномада «қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги курашда ҳал қилувчи бурилишга эришишга қаратилган куч-ғайратлар икки ҳисса, уч ҳисса, ўн ҳисса оширилиши лозим» деб уқтирилган эди. Л. И. Брежневнинг Венада АҚШ Президенти Ж. Картер билан ўтказган учрашувлари натижалари ва учрашув вақтида имзоланган ҳужжатлар комитет ишига ижобий таъсир қилди. Комитет ўзининг якунловчи докладида бу ҳужжатлар жуда яқин вақт ичида кучга киради ва стратегик ҳужум қуролларини янада чеклашга оид музокаралар давом эттирилади, деб умид билдирди.

Вена учрашуви давомида эришилган аҳдномага биноан Совет Иттифоқи билан АҚШ радиология қуролини ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, жамғариш ва қўлланиш тўғрисидаги шартноманинг асосий элементлари ҳақида келишилган қўшма таклифни комитет муҳокамасига тақдим этдилар. Комитет бу ташаббусни табриклади ва шартноманинг узил-кесил текстини келишиб олишга киришди. Химия қуролини тақиқлаш тўғрисидаги икки томонлама музокараларнинг бориши ҳақидаги Совет — Америка қўшма ахбороти, шунингдек ҳамма муҳитларда ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома юзасидан СССР, АҚШ ва Буюк Британия ўртасидаги музокаралар ҳақидаги ахборот комитетда мамнуният билан кутиб олинди.

Сессия комитет ишида социалистик мамлакатлар авангардлик ролини ўйнаётганлигини, уларнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитети Будапешт мажлисининг қарорларида ифодаланган қуролланиш пойгасини чеклаш, қуролсизланиш соҳасида конкрет натижаларга эришишга интилаётганликларини тасдиқлади.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳамма турдаги ядро қуролларини ишлаб чиқаришни тўхтатиш ҳамда унинг запасларини аста-секин қисқартириб, бора-бора батамом тугатиш тўғрисидаги таклифи комитетни ғоят қизиқтирди. Ядро қуролига эга бўлмаган давлатларнинг хавфсизлиги гарантияларини мустаҳкамлаш тўғрисидаги масала ва қуролсизланишга оид бошқа масалалар муҳим ўрин олди.

Шу билан бирга қуролланиш пойгасини давом эттиришдан, ҳарбий харажатларни кўпайтиришдан манфаатдор бўлган Ғарбдаги империалистик доираларнинг сиёсати комитет ишига салбий таъсир ўтказганини қайд этиш лозим. Шу нарса бугалги сессияда конкрет натижаларга эришилишига тўсқинлик қилди.

Умуман комитетнинг 1979 йилги сессияси якунлари ижобий бўлди. Кўпгина мамлакатларнинг вакиллари комитетнинг якунловчи мажлисида шу фикрни таъкидлаб ўтдилар. Бир қанча масалалар юзасидан конкрет музокаралар бошланди, қуролсизланиш масалаларини ҳал этишда янги силжишга эришиш учун шароит яратилди.

(ТАСС).

ПЕКИНПАРАСТ ТЕРРОРЧИЛАР

БАНГКОК. (ТАСС). Таиланднинг шимолий ва шимоли-шарқий вилоятларида бир неча минг пекинпараст террорчилар иш кўрмоқда. Уларнинг қуролли шайкалари аҳоли пунктларига ва қишлоқларга ҳужум қилмоқдалар, давлат муассасаларини портлатмоқдалар ва ёндириб юбормоқдалар, деҳқонларни талаш билан шуғулланмоқдалар. Маочи отрядлар ХХРдан қурол-яроғ ва ўқ-дори олиб турибдилар.

«Бангкок пост» газетасининг Таиланд қуролли кучлари 2-ҳарбий округи қўмондонлигининг маълумотларига асосланиб хабар қилишича, 1978 йил октябридан 1979 йил июлигача ўтказилган операциялар вақтида ҳукумат қўшинлари 280 террорчини ўлдирдилар ва 138 тасини асир олдилар. 1063 киши маочи исёнчилар отрядларида бўлишни хохламасликларини айтиб, ихтиёрий равишда маъмурларга таслим бўлдилар. Улар мамлакатнинг олис вилоятларида Пекиннинг гумашталари ўтказган маоизм руҳидаги тарғибот таъсирида шу отрядларга қўшилганликларини маълум қилдилар.

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Пекин билан мустаҳкам алоқа боғлаб турган қуролли сепаратчилар Ҳиндистоннинг шимоли-шарқий районларида террорчилик ҳаракатларини кенгайтиришга интилмоқдалар. Юнайтед ньюс оф Индиа агентлигининг хабар қилишича, Трипур штатидаги турли қабилаларнинг юзга яқин намояндаси Мизо қабиласидан чиққан исёнчиларнинг лагерларида махсус тайёргарликдан ўтган.

РАНГУН. (ТАСС). Бирмада уя қуриб олган пекинпараст гуруҳларнинг ҳаракатлари ошкора безорилик тусини олмоқда. Маҳаллий матбуотнинг хабарларига қараганда, безориларнинг Сакатжи ва Кадай-Кинпьяун қишлоқлари аҳолисини талаш учун қилган ҳужумлари мамлакат жамоатчилигини қаттиқ ғазаблантирди.

Пекиндан йўл-йўриқ ва мадад олиб турган шу гуруҳлар меҳнаткашларнинг чорва молларини ҳайдаб олиб кетмоқдалар, экинларни пайҳон қилмоқдалар, шахсий мол-мулк ва озиқ-овқатни таламоқдалар. Бирмада бўлиб ўтаётган намойишларнинг қатнашчилари шу шайкаларни тугатишга қатъият билан даъват қилмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИГА ЗАРБДОР СУРЪАТ

Фан-техника тараққиёти шаҳар ва қишлоқларимизнинг планлаштириш структураси ва ташкилий жиҳатларига ҳам сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовут йилдан-йилга камаймоқда. Бугунги қишлоқларимиз жамолини гулбоғларга қиёс қилса арзийди. Қишлоқларда кўплаб посёлкалар, кўркам уй-жойлар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, клублар, кинотеатрлар қурилмоқда. Қишлоқ меҳнаткашларини шинам, кўркам уй-жойлар, маданий-маиший объектлар билан таъминлаш, сертармоқ қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини индустриал асосда юритишга кўмаклашаётган республикамиз бинокорлари улкан ишларни амалга оширишмоқда.

Ўтган 1978 йилда биргина Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги йўли билан колхоз ва совхозларда 272,4 миллион сўмлик объектлар қуриб битказилди. 324 минг квадрат метр уй-жойлар ҳовли тўйдлари ўтказилди. 38100 ўринли мактаб бинолари фойдаланишга топширилди. Қишлоқларда кўплаб бардазхоналар, қўйхоналар, чўчқахоналар, молхоналар қурилди.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг тематик павильонида «Энг яхши колхоз ва совхоз посёлкалари қурилиши» деган мавзуда очилган республика кўрик-кўргазмаси томошабинларни қишлоқ қурувчиларининг кейинги йилларда эришган ютуқлари билан таништирмоқда. Бу ердаги диаграммалар, фотомонтажлар, макетлар, турли ёзувлар ва кўҳна қишлоқлар ўрнида замонавий посёлкаларни барпо этиш ва комплекс ободонлаштириш соҳасида Ўзбекистонда тўпланган тажриба тўғрисида ҳикоя қилади.

«Узгипросельстрой», «Узгипросельхоз», «Узмежколхозпроект», «Средазгипроцелинстрой», «Узгипроводовожилпром» сингари лойиҳалаш институтларида яратилган уй-жой ва жамоатчилик биноларининг экспериментал лойиҳалари ва макетлари намойиш қилинмоқда. Кўргазма экспонатлари республикада қишлоқ қурилишининг кўлами ҳақида тасаввур беради. Ўзбекистон ССР Иттифоқда учинчи ўринда бораётганлигини кўрсатади. Мана, баъзи рақамлар: фақат ўнинчи беш йилликнинг ўтган уч ярим йили ичида колхоз ва совхозларда 619 та умумтаълим мактаби, сатҳи 8.369 минг квадрат метр бўлган уй-жойлар, 6308 ўринли касалхоналар, 77 минг ўринли клублар қурилди, 46 минг ўринли болалар муассасалари ҳам фойдаланишга топширилди.

Етакчи лойиҳалаш институтлари колхоз ва совхозлар аҳоли пунктларининг бош планларини ишлаб чиқмоқда. Бу борада эришилган ютуқлар ҳам салмоқли. Посёлкаларни энг яхши қуриш ва ободонлаштириш учун ўтказилган Бутуниттифоқ кўрик-конкурсида республикамиз муваффақиятли иштирок этди ва Ўзбекистоннинг 27 та ана шундай посёлкаси СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломлари билан тақдирланди. Самарқанд область, Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозининг «Ҳумо» посёлкаси республикада биринчи бўлиб Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олий мукофоти — Ҳурмат дипломига сазовор бўлди. Ҳозир ана шундай 4 мингга яқин посёлка қуриш мўлжалланган. Ҳозир планлаштириш ва қурилишнинг илғор усулларини жорий этиш мақсадида ҳар бир область учун андоза сифатида республикада 12 та экспериментал-намунавий посёлка қурилмоқда.

Кўргазма экспонатлари экспериментал лойиҳа асосида қурилган посёлкаларнинг айримлари ҳақида мароқли ҳикоя қилади. Андижон область Избоскан районидаги Охунбобоев номли колхознинг «Луғумбек» посёлкасини чинакам ансамбль дейиш мумкин. Архитектор ва қурувчилар қишлоқ аҳолисининг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, замонавий уй-жой бинолари, мактаблар, магазинлар қуришди. Бу бинолар ўзига хос услубда бунёд этилган.

Самарқанд область, Жомбой районидаги «Октябрь» колхозининг «Бешбола» посёлкаси кўриниши ҳам томошабинларга маъқул бўляпти. Бу ерда замонавий услубда қурилган икки қаватли уй-жой бинолари, кўркам квартиралар қишлоқ меҳнаткашларига манзур бўляпти. Хоразм область, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз посёлкаси, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози посёлкаси ҳам кўпчиликнинг эътиборини тортмоқда. Эндиликда йирик панелли уйлар кўплаб қурилмоқда. Механизациядан унумли фойдаланиш туфайли қишлоқ аҳолисига кўркам уй-жойлар қуриб берилмоқда. Ҳозир уйсозлик комбинатлари кўплаб уй-жой деталлари тайёрлашяпти. Республикамиздаги ҳар бир районнинг табиий иқлим шароитига қараб уй-жойлар лойиҳаси тузилмоқда. Масалан, «Хоразм», «Жануб» сериясидаги уйлар қишлоқ аҳолисига жуда қулай.

Кўргазма экспонатлари республикамизда қишлоқ қурилиши нақадар юксалганлигини кўрсатади. Бу борада эришилган ютуқлар шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутни йўқотишга муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

РЕКЛАМА ва эълонлар

МУЗИКА ПОСИЛКАСИ

Музика ва қўшиқни ҳар бир хонадонда севишади. Уни тиниқ овозда эшитиш айниқса ёқимлидир.

Бу масала сизга

ТОШКЕНТ ОВОЗНИ ЁЗИБ ОЛИШ СТУДИЯСИ
ЁРДАМ БЕРАДИ

Бу ерда ҳар қандай тип ва метраждаги магнит лентасига, шунингдек компакт-кассеталарга юқори сифатли моно ёки стереофоник ёзувлар кўчирилади. Лента ва компакт-кассетани ҳисобга қўшмаганда монофоник ёзув ҳар бир минутининг баҳоси 9 тийин, стереофоник ёзувнинг баҳоси эса 13 тийин.

Тошкент овозни ёзиб олиш студияси Самарқанд, Бухоро ва Тошкент манзаралари билан безатилган пластинкалар, шунингдек фототасвири бўлган пластинкаларда Сизнинг буюртмангизни адо этади. Буюртма фото тасвирли пластинкаларда бажарилиши лозим бўлса хат билан 6х9 см. дан кичик бўлмаган ҳажмдаги букилмаган ва тиниқ фотография жўнатилиши зарур. Сифат гарантияси учун студия ёзувни магнит лентасига ва компакт-кассеталарга ўтказади. Открытка-пластинкаларнинг баҳоси 90 тийин, фотографияли пластинкаларнинг баҳоси — 1 сўм 55 тийин.

Ленин, партия, комсомол, пионерлар тўғрисидаги қўшиқлар, батафсил каталог билан таъминланган пионер позивнойлари пионер фонотекасини ташкил этади. Мактаблар, пионер саройлари, шаҳар ҳунар-техника билим юртлари ва бошқа ўқув ҳамда оқартув муассасаларининг раҳбарлари 26 фонограмманинг истаганидан фойдаланишлари мумкин. Фонотека сизга ҳаваскорлик концертларини расмийлаштириш учун ёрдам беради.

Овоз ёзиб олиш студияси буюртмаларни сизнинг хатларингиз орқали бажаради. Бу хатларда уй адреси, почта индекси, фамилияси, исми, отасининг исми, шунингдек музика асари, магнитофон лентасининг типи, метражи ва айланиш тезлиги кўрсатилиши зарур.

Буюртмалар Совет Иттифоқининг ҳар қандай аҳоли пунктига жўнатилаверади. Талаб қилиб олинадиган буюртмалар қабул қилинмайди. Ҳақ буюртма олингандан кейин магнит лентаси ёки компакт-кассеталарни жўнатиш баҳоси билан бирга қўшиб тўланади.

ТОШКЕНТ ОВОЗНИ ЁЗИБ ОЛИШ СТУДИЯСИ СИЗНИНГ ХАТЛАРИНГИЗГА МУНТАЗИР!

Студия адреси — 700015, Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 29-уй.

«Фотореклама» телепрессагентлиги.

СПОРТ

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

✦ ВЕЛОПОЙГА. Харьковда ўсмирлар ўртасида мамлакат биринчилиги мусобақалари ўтказилди. Ғолиблик учун курашган тошкентлик Е. Иванов минг метрга ўтказилган пойгада биринчиликни эгаллаб, кўксига олтин медаль таққан бўлса, 4 километрлик пойгада биринчиликнинг кумуш медали совриндори бўлди.

✦ ТЕННИС. Италиянинг Милан шаҳрида ўсмирлар Европа биринчилиги баҳсларида куч синашдилар. Бу ерда тошкентлик Ф. Булатова жуфт бўлиб баҳслашиш бўйича олтин медалли бўлди.

✦ ЧИМ ХОККЕЙ. «Андижончи» хоккейчилари навбатдаги учрашувни Свердловскда маҳаллий армиячилар билан ўтказишди. Учрашувда 0:1 ва 2:1 ҳисоби қайд қилинди. Хоккейчиларимиз 32 очко билан тўртинчи ўринни эгаллаб туришибди.

✦ ФУТБОЛ. Иккинчи лига коллективлари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Бешинчи зона пешқадами «Шаҳрихончи» футболчилари «Орбита» коллективини қабул қилиб (4:0) очколарини 44 тага етказишди. «Бўстон» ва «Янгиер» командалари 38 ҳамда 37 очко билан иккинчи ва учинчи ўринни эгаллаб турибдилар.

Ахборот

МУРАББИЙЛАР ИЗИДАН

Зарафшон шаҳридаги олтин саралаш заводида 200 дан ошиқ мастер, бир қатор кекса ишчилар 300 нафардан кўпроқ ёшларни шогирдликка олиб, қалб кўрлари билан тарбиялашмоқда. Мураббийларнинг кўпчилиги олий ва ўрта махсус маълумотли, қолганлари эса «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган фахрли ном эгаларидир. Корхонада 9 кишидан иборат мураббийлар кенгаши мавжуд.

Ленин ордени кавалери, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Виктор Жеребинов, Меҳнат Қизил Байроқ ордени Александр Канунников, учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Леонид Багуйцов сингари актив мураббийларнинг ҳар бири 20—25 тадан ишчи шогирдлар тайёрлаб берди.

Шаҳардаги «Олтин водий» маданият уйида бўлиб ўтган мураббийлар слётида олтин саралаш заводидаги мураббийчилик ҳаракатига юксак баҳо берилди. Слётда завод мураббийлари эришган бой тажрибаларни ҳамма саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарида кенг жорий этиш тавсия этилди.

БОЛАЛАР ФАРОҒАТИНИ ЎЙЛАБ

Қоракўл район маркази посёлкага айлантирилганига кўп бўлгани йўқ. Лекин шу қисқа муддатда посёлкада 3000 ўринли стадион, маданият-истироҳат боғи, 640 ўринли пионерлар лагери, 240 ўринли колхозлараро профилакторий, нон маҳсулотлари заводи, ўрта мактаб, боғча-ясли, поликлиника бинолари, янги касалхона қад кўтарди ва фойдаланишга топширилди.

Посёлкада Халқаро болалар йили шарофати билан болалар истироҳат боғи бунёд этишга киришилди. Боғда асфальт йўлкалар қилинди, ранго-ранг скамейкалар қўйилиб, гулзор ва хиёбонлар барпо этилди.

Х. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЧИНЧИ СЕМЕСТР—МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ

ҚИРҚ ҚИЗ ОТРЯДИ

Ўзбекистон студент қурилиш отрядларининг ўн беш йиллик тарихи Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши — Бухоро-Урал газопроводини бунёд этишда актив қатнашиш билан бошланган. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларда меҳнат кўникмаси ҳосил қилишда навқирон авлодни ижтимоий ҳаётда актив иштирок этишга жалб қилишнинг бу синалган тадбири катта роль ўйнамоқда. Республикамиз вакиллари бу йил ҳам мамлакатимиз студент қурилиш отрядларининг ажойиб ишларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уттиз бир мингдан ортиқ шижоаткор йигит-қизларимиз учинчи—меҳнат семестрини қардош РСФСРнинг Нокоратупроқ зонаси, Олтой ўлкаси, Чита ва Тюмень областларида, республикамизнинг турли ерларидаги қурилишларда ўтказмоқдалар.

Ўзбекистоннинг йирик олий ўқув юртларидан бири —Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг 650 кишилик қурилиш отряди бу олижаноб ишда актив қатнашмоқда. Бўлғуси шифокорларнинг Иваново областида ирригация ва мелиорация тадбирларини амалга оширишга ҳисса қўшиши эндиликда анъана бўлиб қолди. Ўзбекистонлик студент қурилиш отрядининг қаторасига икки йилдан бери ВЛКСМ Марказий Комитети ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб келаётганида ибн Сино ворисларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бу йил Иваново областида 300 нафар тошкентлик студент-медик меҳнат қилмоқда.

Студент қурилиш отряди ҳаракати ниҳоятда ранг-баранг ва кенг кўламли бўлиб, халқ хўжалигининг турли тармоқларини қамраб олади. Бу ҳаракатнинг жанговар иштирокчиларидан бири соғлиқни сақлаш органларига амалий ёрдам кўрсатиб келаётган санитарлар отрядларидир. Медицина ўқув юртлари талабалари ана шундай отрядларда ишлаш билан дастлабки амалий кўникмага эга бўлмоқдалар, шифохона ва клиникалар билан яқиндан танишмоқдалар, беморлар билан бевосита мулоқатда бўлмоқдалар, медицина воситалари, асбоб-ускуна ва анжомларини ўрганмоқдалар. Тошкент давлат медицина институтининг 200 нафар студенти олти отрядга бўлиниб, республика пойтахтининг турли медицина муассасаларида хизмат қилмоқда. Институт қуйи курслари студентларидан ташкил топган отрядлардан бири «Сангвис» деб аталади.

— Бизнинг «жангчи»лар шаҳардаги 15-клиник шифохонада ишламоқда, — дейди шу отряд командири, институт биохимия кафедрасининг ассистенти Муроджон Тўхтабоев.— Отрядимиздаги қирқ қизнинг ҳаммаси ҳам шифохона ҳаётида актив қатнашмоқда. Улар терапия, жарроҳлик, неврология ва бошқа бўлимларда ишламоқда. Бўш вақтларида эса агитация ва пропаганда билан шуғулланишади. Ўтган бир ярим ой ичида 13 та санитария бюллетени ва бешта деворий газета чиқарилди. Агитация-пропаганда ишлари асосан профилактика тадбирлари ҳамда турли юқумли касалликлар олдини олишга, шунингдек табиатни муҳофаза қилишга қаратилган. Студентлардан Хатира Аширматова, Гулнора Матёқубова, Ирина Архипова, Гулбаҳор Жуманиёзова ва бошқалар ишда, айниқса ўзларини яхши кўрсатмоқдалар.

Отрядда амалга ошириладиган ишларнинг мукаммал плани ишлаб чиқилган бўлиб, уларнинг бажарилиши учун жавобгар студентлар тайинлаб қўйилган. Натижада ҳамма тадбирлар ўз вақтида ва юксак савияда ўтказилмоқда.

— Аввалига студент қурилиш отряди сафида бунёдкорлик ишларида, айтайлик, Иваново областидаги қурилишларда иштирок этолмаганлигимга ачиниб юрдим, — дейди иккинчи даволаш факультетининг иккинчи курс талабаси Ирода Каримова. — Аммо янглишган эканман. Институтда одамлар дардига малҳам бўлишдек олижаноб касб алифбесини ўрганган бўлсам, бу ерда баъзан ўша ўқиганларимни амалиётда синаб кўришга ҳам тўғри келди.

Биз санитар бўлиб ишлаётирмиз. Асосий вазифамиз палаталарнинг озода, саранжом-саришта бўлишига эришиш, беморларни парвариш қилиш ва медицина ҳамшираларига баҳоли қудрат кўмаклашишдан иборат. Ҳаётимда биринчи марта худди шу ерда қўлга нина ушлаб беморга укол қилдим. Буни бир умр унутмайман. Менимча, шифокорлик аслида санитарликдан бошланса керак. Шунинг учун биз ҳеч бир ишдан эринмаймиз. Палаталар озода бўлиши, беморлар кўнглини кўтариш, оғир хасталарнинг дардини енгиллатиш, озгина бўлса-да уларга ёрдам беришни бахт деб биламан. 20 августда ишларимиз тугайди. Лекин ўқиш даврида ҳам албатта шу ерга келиб тураман.

Студент қурилиш отряди аъзолари шифохонанинг етакчи мутахассисларига яқин кўмакдош бўлиб қолдилар. Шифохона бош врачи С. Мирхўжаев, учинчи терапия бўлими мудири И. Горбаневская ва бошқалар ёшларга мураббийлик қилмоқдалар. Уларга шифокорликнинг бутун сир-асрорларини ўргатишдан эринмаяптилар. Ана шу ерда, иш жараёнида қирқ қизнинг барчаси тиб илми хазинасига элтувчи йўлда илк қадам қўйди.

Р. ҚОСИМОВ.

Суратда: «Сангвис» студентлар қурилиш отряди аъзоларидан бир группаси.

А. Тўраев фотоси.

СУД ЗАЛИДАН

ТАМАҒИРЛИК ОҚИБАТИ

Олис йўл. Автобус бир маромда кетмоқда. Олдимиздаги ўриндиқда икки киши ўзаро суҳбатлашиб кетишяпти.

— Илгари автобус паркига ишга кириш учун пул тўлаш керак, деган гапларни эшитгандим-у, ишонмагандим. Энди эса ишондим, — деди суҳбатдошлардан бири.

— Бе! Бўлмаган гап, — деди иккинчиси қўл силтаб.

— Ишонмасанг Бектемир шаҳридаги шофёрлардан сўра.

— Хўш, улар нима дейишяпти?

— Бир таниш шофёрнинг айтишича, директор қўл остидаги ҳайдовчиларни тўплаб, «Азизларим, биласизларми, мен кимман?» деганмиш. Аввало, ҳеч ким чурқ этмабди. Кейин В. Зиёев деган ҳайдовчи ўрнидан туриб: «Сиз сув хўжалиги министрлигига қарашли Бектемир шаҳридаги 18-автокорхонамизнинг директори, ғамхўр ва меҳрибон раҳбаримиз бўласиз» деб жавоб қилибди. Энди бу ёғини эшитинг.

— Баракалла, укажон, — дебди И. Алиев мамнуният билан, сўнгра давом этибди. — Мен-ку сизларга меҳрибонлик қиляпман. Хўш, сизлар-чи? Ҳар бирингиз ишингиз битгунича экансиз-да.

Кўпчилик директор нима демоқчилигини билар экан. Шунинг учунми, улар кўзларини олиб қочиб, оғизларига талқон солгандек жим ўтиравериишибди.

— Ҳа, нега индамайсизлар. Гапим ёқмаган экан, энди ўзларингдан кўринглар! — дебди директор.

Қарабсизки, ҳаш-паш дегунча автокорхонада 12 та автомашина эгасиз қолибди. Ўзингиз биласиз, машиналарнинг бекор туриши мумкин эмас. Ҳайдовчилар керак деб газеталарга эълон беришади, жар солишади. Автомашина ҳайдовчилари қанча тез алмашиб турса, Алиевнинг ошиғи шунча олчи бўлар экан.

— Мен Ҳалим Салимов бўламан. Автокорхонангизга машина ҳайдовчи керак деб эшитдим, — дебди бир киши шоферлик гувоҳномасини директорга узатиб.

— Оббо, шоввоз-э, — дебди директор. — Ўзинг-ку ёқимтой кўринасан. Аммо чумчуқдан қўрққан тариқ экмас, деганларидек, чиқимига чидасанг, марҳамат. Яп-янги машина сени кутиб турибди.

— Аниқроқ гапиринг, Идоят Мамедович, — дебди Ҳалим Салимов.

— Агар нақдгина 100 сўм берсанг, ярқираб турган машина сеники.

Ҳ. Салимов бошқа чора йўқлигини сезиб, ҳамёнидаги 100 сўмни стол устига қўйибди.

— Буниси хамир учидан патир. Ишга тушганингдан сўнг ҳар ойда 50 сўмдан чўтал пули ташлаб кетасан.

Шундай қилиб, Идоят Мамедович Алиев Ҳ. Салимовнинг ҳамёнини ўзига соғин сигир қилиб олибди.

Директорнинг олдига кирган шофер пул чиқармаса, иши битмас экан. Шофер В. Зиёев меҳнат отпускасини келгуси йилга қолдиришга рухсат олиш учун директорга 30 сўм тўлашга мажбур бўлибди.

Икки суҳбатдошнинг гапи шу ерга келганда автобус бекатга келиб тўхтади. Биз тушиб қолдик.

Тасодифни қарангки, орадан бир неча ҳафта ўтгач, юқоридаги ҳикоя «қаҳрамони» Идоят Мамедович Алиев ва гувоҳлар билан область суди залида учрашдик.

Ўз мансабини суиистеъмол қилиб, таъмагирлик, порахўрлик йўлига ўтиб олган Идоят Алиев гапни буриб, судни чалғитишга уринар, «пора» сўзини тилига олгиси келмасди. Шунга қарамай, суд мажлисида собиқ директор И. Алиевнинг таъмагирлиги, порахўрлигини гувоҳлар фактлар билан исботлаб беришди. Виждонини пулга сотган И. Алиевга беш йил муддатга камоқ жазоси берилди ва мол-мулкини давлат фойдасига мусодара қилиш тўғрисида ҳукм чиқарилди.

Ҳ. МУИДИНОВ,
Қ. ҲОЖИМАТОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ»
ихтисослаштирилган трестининг

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

электромонтажчиларни тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 57-уй. (103-автобуснинг «Ипподром» бекати).

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

24—26 август кунлари

«ШАҲАРЛАР ВА ПОСЕЛКАЛАРНИ КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРАДИГАН ГУЛЛАР ВА МАНЗАРАЛИ ЎСИМЛИКЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ НАВЛАРИ»

КЎРИК-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Гуллар кўргазмасида қатнашиш учун ҳаваскор-гулчилар таклиф қилинади.

Справкалар учун телефон: 35-10-91.

●

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ»
трестининг

ЎҚУВ ПУНКТИ

футеровкачи-кислотоупорчиларни тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ЎҚИШГА 18 ЁШДАН КИЧИК БЎЛМАГАН ҲАМДА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Курсантларга 76 сўм стипендия тўланади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишни тугатганларга разряд берилади ва Тошкентдаги «Монтажхимзащита» бошқармаси системасига ишга юборилади.

Ўқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Справкалар учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11-трамвайларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефонлар: 56-45-46, 56-40-43.

●

ЭЙВАЛЕК МАХСУС ТЕМИР-БЕТОН КОМБИНАТИГА

бош механик, бош бухгалтер, план бўлимининг бошлиғи, саноат ускуналарининг инженер-электриклари; электр цехи, буғ-кучланиш цехи, темир-бетон шпалларини ишлаб чиқариш цехларининг бошлиқлари; темир-бетон конструкцияларни ишлаб чиқариш бўйича инженерлар ва техник, мастерлар ва катта мастерлар

КЕРАК

Бош мутахассисларга ва цех бошлиқларига қулай жиҳозланган коттеж, бошқа ишчиларга эса бир йил мобайнида квартира берилади. Оилалилар учун ётоқхона ҳам берилади.

Адрес: Тошкент область, Оҳангарон райони, Эйвалек посёлкаси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/VIII да **Риголетто**, 18/VIII да **Дунёнинг яратилиши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ТЕАТРИДА — 17/VIII да **Келинлар қўзғолони**, 18/VIII да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ БИНОСИДА Ғ. КАМОЛ НОМИДАГИ ТАТАР ДАВЛАТ АКАДЕМИК ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ — 17/VIII да **Ҳамдия**, 18/VIII да **Тартюф ёки ёлғончи.**

●

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ИНЖЕНЕРЛИК-ТЕХНИКА ҚИДИРУВ ИНСТИТУТИГА

топографлар.

Меҳнат ҳақи — ишбай.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.

Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. Икромов район пункти — 22-квартал, 13-уй.

Сергели район пункти — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

●

Ж. ОБИДОВА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТАМАКИ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДА

124-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИНИНГ

машинист-регулировкачилар (операторлар), сигарет ишлаб чиқариш автоматик линиялари машинистларини тайёрлайдиган

ФИЛИАЛИ ОЧИЛДИ

ЎҚИШГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — бир йил. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Стипендия — 30 сўм, Совет Армияси сафидан қайтганларга 70 сўм тўланади.

Ўқишни аъло баҳолар билан битирганлар корхона ҳисобидан озиқ-овқат саноатининг олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри-84, Киров район, Хуршид кўчаси, 45-уй (56, 88-автобусларнинг «Семашко номли институт» бекати). Телефонлар: 35-52-12, 35-61-09.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ. 9.00 — «Время». 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — «Чарм тўп» клубининг совриниучун». 10.50 — «Ер мағзи» Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия. 12.00 — Ф. Шуберт. Тўрт экспромт. 12.40 — 14.45 — Янгиликлар. 15.05 — СССР Ҳаво флоти кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.10 — М. Горький «Хотиралар ва учрашувлар». 17.15 — Замонавий беш кураш бўйича жаҳон чемпионати. Кросс. 17.30 — Санъат усталарининг концерти. 18.30 — «Москва ва москваликлар». 19.00 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Вильнюс квартети чалади». 19.45 — «Время». 20.20 — «Ер мағзи». 21.30 — «Время». 22.05 — «Санъат усталари». СССР халқ артисти И. Владимиров. 23.30 — «Чет эл эстрадасининг оҳанглари ва куйлари. 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 11.30 — «Боцман». Болалар учун телефильм. 11.50 — Мактаб ўқувчилари учун. «Тенгдошларинг ижоди». 12.20 — «Рекламация». Ҳужжатли фильм. 12.50 — «Чапай бургутчалари». Бадиий фильм. 14.15 — Болалар учун телевизион театр. 18.20 — «Чол». Болалар учун мультфильм. 18.30 — «Ёшлик». 19.00 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё антик маданияти бўйича Бутуниттифоқ илмий кенгаши олдидан. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ ижоди». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ўзбекистоннинг навқирон балети». 21.30 — «Время». 22.05 — «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 22.20 — «Биринчи қалдирғоч». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА. 18.40 — Болалар учун фильм. «Бизникига денгиз меҳмон бўлиб келди». 19.00 — «Шахсан жавобгар». Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Тошкент» телепрограммаси. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Фильм-концерт. 21.10 — «Қизлар». Телеспектакль.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Енгил куйлардан концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Гўшт етиштиришни кўпайтириш имкониятлари. 13.30 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг эстрада-симфоник оркестри чалади. 14.00 — Ҳар бир туп ғўзага — деҳқон меҳри. 18.30 — Меҳнат тарбияси — диққат марказида. 18.45 — Юность Узбекистана. 21.15 — Концерт. 22.28 — Мамарасул Бобоев. Она қалби. Достон асосида радиоспектакль.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-31-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.